



КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ЗА ПЪРВОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2022 Г.

Списък на използваните съкращения

АДСИЦ - акционерно дружество със специална инвестиционна цел
АИФ - алтернативен инвестиционен фонд
АУАН - акт за установяване на административни нарушения
АУПДВ - акт за установени публични държавни вземания
БАДДПО - Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване
ГФ - Гаранционен фонд
ДПФ - доброволен пенсионен фонд
ДПФПС - доброволен пенсионен фонд по професионални схеми
ДФ - договорен фонд
ДЦК - държавни ценни книжа
ЕК - Европейска комисия
ЕО - Европейска общност
ЕП - Европейски парламент
ЕС - Европейски съюз
ЗВПКИИП - Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници
ЗДКИСДПКИ - Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране
ЗДСИЦДС - Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация
ЗКФН - Закон за Комисията за финансов надзор
ЗМИП - Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ - Закон за мерките срещу финансиране на тероризма
ЗПЗФИ - Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗПМПЗФИ - Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗППЦК - Закон за публичното предлагане на ценни книжа
ЗПФИ - Закон за пазарите на финансови инструменти
ИД - инвестиционно дружество
ИП - инвестиционен посредник
КЗ - Кодекс за застраховането
КИС - колективни инвестиционни схеми
КСО - Кодекс за социално осигуряване
КФН, Комисията - Комисия за финансов надзор
НП - наказателно постановление
ПАМ - принудителна административна мярка
ПД - публично дружество
ПКИПЦК - предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа
ПОД - пенсионноосигурително дружество
ППФ - професионален пенсионен фонд
УД - управляващо дружество
УПФ - универсален пенсионен фонд
ФДДПО - фонд за допълнително доброволен пенсионно осигуряване
ФДЗПО - фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване
ФДПО - фонд за допълнително пенсионно осигуряване
ФИПП - фонд за изплащане на пожизнени пенсии
ФРП - фонд за разсрочено плащане
ФИП - фондове за извършване на плащания
ЦД - Централен депозитар
ESMA - Европейски орган за ценни книжа и пазари
ЕЮРА - Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване
ЕВА - Европейски банков орган
ESFS - Европейска система за финансов надзор
ESRB - Европейски съвет за системен риск
ПМС - Постановление на Министерския съвет
ПУДКФННА - Правилник за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация
ПРБ - Първостепенен разпоредител с бюджет
ФПИП - Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници

Съдържание:

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	5
а) Отчет на приходите по бюджета на КФН	5
б) Отчет на разходите по бюджета на КФН	6
в) Финансиране на консолидираните разходи	9
2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ	9
3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	10
4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	11
а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.	11
б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област	31
в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период	31
5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	36
а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели	38
б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане	38
в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)	40
г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности	80
д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“	80
е) Отговорност за изпълнение на програмата	81

Въведение

Комисията за финансов надзор е независим регулаторен орган, призван да поддържа стабилност и прозрачност на небанковата финансова система в България и да служи на обществения интерес като подобрява начина на функциониране на небанковия финансов сектор и поведението на участниците в него, в услуга на потребителите, бизнеса, икономиката и обществото като цяло.

Съгласно т. 35 на Приложение № 1 към чл. 1 от ПМС № 31 от 2022 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г., програмният формат на бюджет на КФН за 2022 г. е структуриран във **функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“** и **бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“**.

Структурата на отчета е съобразена с примерната структура, съгласно Указанията на министъра на финансите (писмо БЮ № 3 от 13.07.2021 г.) за формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2022 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет. Отчетът съдържа информация за първото полугодие на 2022 г. за степента на изпълнение на заложените цели във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“, както и за изпълнението на бюджетната програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“, в т.ч. за предоставяните продукти/услуги, измерени чрез показателите за изпълнение. Включена е информация за разходите, извършени по програмата и за приходите, събрани (администрирани) по бюджета на КФН. Отчетът на разходите по програми съответства на информацията от периодичния отчет към 30.06.2022 г. (тримесечна информация за разходите по бюджетни програми), предоставен на основание чл. 33, ал.1 от ПМС № 31 от 2022 г. и съгласно Указанията на министъра на финансите (писмо БЮ № 2 от 07.04.2022 г.) за определяне на формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми за 2022 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на КФН

В приходната част на бюджета на КФН са планирани да постъпват неданъчни приходи от такси, съгласно чл. 27, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), глоби, имуществени санкции и наказателни лихви. Постъпленията от наложени глоби и имуществени санкции постъпват по бюджета на КФН, но съгласно чл. 28, ал. 4 от ЗКФН се отчитат като вноска в Централния бюджет.

Към 30.06.2022 г. отчетените приходи по бюджета на КФН са в размер на 17 887 028 лв. Изпълнението спрямо годишния план е 83,66 %. Приходите са разпределени, както следва:

- „Държавни такси” – в размер на 16 242 142 лв. и представляват събрани такси съгласно Тарифа, определена в приложение към ЗКФН, като в прихода са отразени и приходи от такси на основание постъпили разпореждания за събрани суми от Национална агенция за приходите (8 339 лв.). Най-голям относителен дял (98,13 %) в отчетените такси има годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор – 15 938 312 лв. Получените такси за издаване на лицензи и разрешения за извършване на дейност и други разрешения и одобрения, общо са в размер на 303 830 лв.

- „Глоби, санкции и наказателни лихви” – в размер на 2 089 304 лв. и представляват приходи от глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления и лихви за просрочие на неплатените в законоустановения срок годишни такси за общ финансов надзор и наказателни постановления, като в прихода са отразени и събрани суми от НАП (476 659 лв.). на основание постъпили справки и разпореждания.

- „Други неданъчни приходи” в размер на „минус“ 444 418 лв., които представляват: възстановени юрисконсултски възнаграждения, отразени със знак “плюс“ 40 598 лв., събраните от НАП публични вземания на КФН със знак „минус“ 484 998 лв. и отрицателна курсова разлика със знак „минус“ 18 лв.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета на КФН към 30.06.2022 г.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	21 380 000	21 380 000	17 887 028
<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
<i>Неданъчни приходи</i>	21 380 000	21 380 000	17 887 028
Приходи и доходи от собственост	0	0	0
Държавни такси	18 380 000	18 380 000	16 242 142
Глоби, санкции и наказателни лихви	3 000 000	3 000 000	2 089 304
Други	0	0	- 444 418
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>	0	0	0

б) Отчет на разходите по бюджета на КФН

Комисията за финансов надзор няма администрирани разходи, а отчетените към 30.06.2022 г. ведомствени разходи по бюджета на КФН са в размер на 8 142 749 лв., което представлява 40,48 % изпълнение спрямо уточнения план.

Разходите по функционални области и бюджетни програми са, както следва:

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на КФН по функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
4700.00.00	Общо разходи по бюджета на КФН	20 116 700	20 116 700	8 142 749
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	20 116 700	20 116 700	8 142 749
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	20 116 700	20 116 700	8 142 749

Отчетените разходи по бюджета на КФН са разпределени, както следва:

- разходи за персонал – 6 419 128 лв., които включват разходите за заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения, изплатените възнаграждения на нещатни служители, наети по трудово правоотношение по Постановление № 66 на Министерския съвет за кадрово осигуряване на някои дейности в бюджетните организации от 1999 г., изплатени суми по извънтрудови правоотношения, за обезщетения на служителите по Кодекса на труда и за обезщетения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване, както и разходите за задължителни осигурителни вноски от работодатели;

- разходи за издръжка – 1 563 200 лв. Сумата е изразходвана за текуща издръжка на Комисията, включваща охрана, почистване, поддържане и ел. енергия за административната сграда на КФН, телекомуникационни и пощенски услуги, поддръжка на софтуерни продукти, застраховки, канцеларски материали, консумативи и други доставки, квалификация и преквалификация на персонала, преводачески услуги, командировки в страната и в чужбина, както и други услуги, свързани с дейността на КФН. В разходите за издръжка са отчетени и средства за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности в размер на 848 000 лв. Разходът е за първа вноска от годишен членски внос във

връзка с участието на Комисията за финансов надзор в Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕИОРА).

- капиталови разходи – 160 421 лв. за придобиване на лицензи и програмни продукти.

Към 30.06.2022 г. са отчетени общо 378 511 лв. за разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии, от които 218 090 лв. текущи и 160 421 лв. капиталови разходи. Извършените разходи са основно за поддръжка на софтуер, поддръжка и ремонт на хардуер, абонамент за информационни системи и придобиване на програмни продукти и лицензи.

Към 30.06.2022 г. КФН е извършила разходи във връзка с мерки за предотвратяване на разпространението на Covid-19 в размер на 10 064 лв. Разходите са за дезинфекция на помещенията в административната сграда на КФН и за извършени тестове на служители за наличие на вирусна инфекция Covid-19.

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4700.00.00	Общо разходи									
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	9 102 551	8 142 749	959 802	9 102 551	8 142 749	959 802	0	0	0
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	9 102 551	8 142 749	959 802	9 102 551	8 142 749	959 802	0	0	0

Комисията за финансов надзор има сключен договор за изпълнение на проект BG05SFOP001-1.011-0001 за изграждане на Единна информационна система (ЕИС), осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Към 30.06.2022 г. отчетените разходи по сметки за средства от ЕС са в размер на 959 802 лв. за първо междинно плащане, съгласно условията на договора за изграждане на ЕИС.

в) Финансиране на консолидираните разходи

Финансирането на разходите по бюджетната програма е както следва:

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

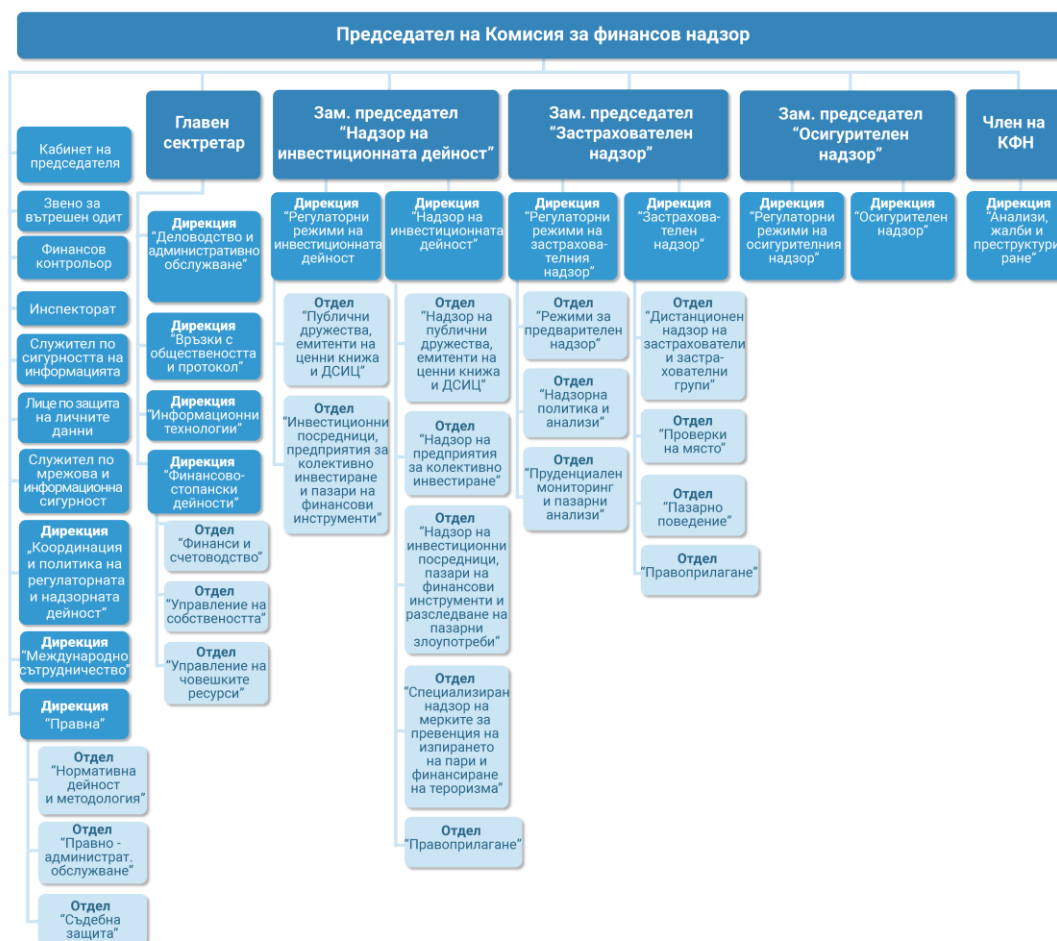
Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	20 116 700	20 116 700	9 102 551
Общо финансиране:	20 116 700	20 116 700	9 102 551
От бюджета на ПРБ	20 116 700	20 116 700	8 142 749
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	0	0	959 802
Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и наДФЗ)			959 802
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

За периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г. не са извършвани промени по бюджета на Комисията за финансов надзор.

3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Организационната структура на Комисията за финансов надзор е представена в следната форма:



През отчетния период няма промени в организационната структура на Комисията за финансов надзор.

4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.

За реализацията на **Приоритет 1** - Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност КФН залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 1.1 Координация и хармонизиране на националното законодателство с европейското в областта на финансовите пазари

Развитието на капиталовите пазари е основен приоритет както на европейско, така и на национално ниво. Това е единствената възможност за преодоляване на последствията от Covid-19, както и да бъде осигурено финансирането на европейската икономика чрез осигуряване на алтернативни източници на финансиране. За да се постигне единен европейски капиталов пазар е необходимо националните пазари също да се развиват. Предложените изменения и допълнения в подзаконовата нормативна уредба, през първото полугодие на 2022 г., по отношение на инвестиционната дейност, застрахователния и осигурителния пазар целят по-задълбочено интегриране на българския пазар в капиталовите пазари на ЕС.

Представители на Комисията за финансов надзор участваха активно в създадената със заповед на министъра на финансите № ЗМФ-545/29.06.2021 г. работна група по изготвянето на изменения и допълнения в Кодекса за социално осигуряване във връзка с осигуряване на условия за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1238 относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП). С предвидените промени в КСО се регламентира нов вид доброволен пенсионен фонд (доброволен пенсионен фонд за паневропейски пенсионен продукт), към който да бъдат обособени подфондове с различен инвестиционен и рисков профил, съобразно структурата на действащия пенсионен модел в страната, като се дава възможност осигурените по ПЕПП лица да избират различни инвестиционни варианти и да се прилага техника за намаляване на риска, свързана с разпределение на инвестициите съобразно жизнения цикъл на потребителите. Оказано е съдействие на Министерство на финансите и относно разработването на уредбата на осигурителните права и са подготвени необходимите разпоредби, уреждащи прилагането на надзорни мерки при нарушения в дейността на пенсионноосигурителните дружества, предлагащи ПЕПП. Подготвеният от работната група законопроект е приет от Министерски съвет и внесен за разглеждане от законодателния орган, но не е приет поради разпускане на Народното събрание.

Регулярно се извършва преглед на публикувани в Официален вестник на ЕС актове на ЕС и се формира становище от гледна точка на относимостта им към допълнителното

пенсионно осигуряване и необходимостта от извършване на промени в нормативната уредба във връзка с това.

Анализирани са приетите от ЕЮРА ревизирани Насоки относно идентификационния код на правния субект (ЕЮРА-BoS-2021/456), в резултат на което е констатирано, че с разпоредбата на чл. 216а от КСО са изпълнени всички изисквания, приложими към институциите за професионално пенсионно осигуряване, с оглед което не са необходими промени в нормативната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване.

Също така регулярно са анализирани постъпилите предложения на промени в регламенти и решения на ЕС за налагане на ограничителни мерки спрямо Русия и Беларус във връзка с войната в Украйна.

През отчетния период с решение на административния орган са утвърдени актуализирани образци на легитимационни документи за осигурително посредничество по чл. 123г, ал. 12 от КСО с оглед констатираната в практиката необходимост от тяхното осъвременяване.

Оперативна цел 1.2 Съобразяване на националните регулации със спецификите на българския финансов пазар с оглед стимулиране на неговото развитие

През първото полугодие на 2022 г. Комисията за финансов надзор инициира промени в регулаторната рамка и работи по усъвършенстване на надзорната дейност съобразно най-добрите световни стандарти при отчитане на особеностите на националния пазар с акцент развиване на добрите бизнес практики при спазване на принципите за равнопоставеност, пропорционалност и безпристрастност.

Оперативна цел 1.3. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест

При осъществяване на своята дейност, свързана с регулаторна политика Комисията за финансов надзор изготви предложения за промяна на законодателството с цел премахване на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари.

С измененията в ЗППЦК (обн., ДВ, бр. 51 от 01.07. 2022г.) се постига съобразяване с изискването на чл. 49 от Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 година относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937, държавите членки да адаптират националните си разпоредби и да осигурят прилагането на единен праг от 5 000 000 евро на общо набраните средства за предложенията за колективно финансиране, направени от един създател на проект, като прагът в ЗППЦК за освобождаването от задължението за публикуване на проспект при публично предлагане на ценни книжа се повиши на 8 000 000 евро. По този начин, се осигури възможност за повече малки и средни предприятия да набират капитал, при по-ниски разходи и такси и по-малко административни тежести, при отчитане и на наблюдавания повишен интерес и презаписванията на емисиите при публични предлагания на пазара за растеж.

С измененията на ЗПФИ (обн., ДВ, бр. 25 от 01.07.2022 г.) се постига облекчаване на административната тежест, свързана с изпълнението на изискванията за документиране и оповестяване. По този начин инвестиционните посредници ще могат да използват ресурсите по-ефективно и да се възстановят по-бързо от икономическия шок, причинен от Covid-19.

Премахването на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари е цел и на извършените изменения и допълнения в подзаконовите нормативни актове, приети от КФН през отчетния период.

Оперативна цел 1.4. Предоставяне на обществеността на пълна, разбираема, навременна и достъпна информация за регулаторната дейност на Комисията

С цел своевременно информиране на заинтересованите лица и на обществеността, следвайки принципите за прозрачност, предвидимост и последователност при формиране на регулаторна рамка на институционалната страница на КФН са публикувани предложенията и мотивите относно приеманите промени¹, както и информация с фокус цели, правопораждащи права и задължения, цели и въздействия на промените.

През отчетния период КФН работи проактивно за осъществяване на активен и ползотворен диалог с компетентните органи, институции, браншови организации и заинтересовани лица във връзка с разгледаните предложения за изменения в нормативните актове, регулиращи небанковия финансов сектор в страната, както и във връзка с анализиране на действащите регулации, в т.ч.:

- участие в дискусия на тема „Счетоводството и одита в България – натрупания опит след последните промени“, организирана от Института на дипломираните експерт-счетоводители;

- участие в заседание на Консултативния съвет по финансова стабилност на 18.05.2022 г., на което са разгледани въпросите по прилагането на международните ограничителни мерки, развитието на финансовата система, вкл. във връзка с войната в Украйна и определянето на национални компетентни органи по проекта на Регламент на ЕС за пазарите на криптоактиви;

- своевременно предоставяне на актуализирани данни във връзка с изготвян от Министерство на финансите проспект за емитиране на облигации (държавен дълг);

- участие в телеконференцна презентация на инвестиционния фонд “Three Seas Initiative Investment Fund” (TSIIF).

За реализацията на **Приоритет 2 - Осъществяване на ефективен риск базиран надзор върху небанковия финансов сектор и поддържане на стабилни финансови пазари** КФН залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 2.1. Съобразяване на надзорната дейност с относимите единни политики и стандарти

¹ Проектите на наредби и мотивите към тях, както и справките за отразяване на становищата, предложенията и възраженията, получени в хода на обществените консултации, са оповестени на интернет страницата на Комисията в рубрика „Нормативна уредба“, подсекция „Обществени консултации“.

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочената оперативна цел.

Оперативна цел 2.2. Ранна идентификация, анализ и оценка на рисковете, свързани с дейността на поднадзорните лица

Във връзка с намерението на България за присъединяване към ERM II и с оглед изпълнението на мерките, заложи в Националната програма за реформи в отговор на специфичните препоръки на Съвета на ЕС от 2018 г., през 2019 г. в КФН бе въведен риск базиран надзор в областта на застраховането и пенсионното осигуряване.

В Комисията за финансов надзор през 2020 г. е въведен риск базиран подход при извършване на оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма спрямо инвестиционните посредници, кредитните институции, предлагащи инвестиционни услуги и управляващите дружества.

Оперативна цел 2.3. Разширяване на надзора върху пазарното поведение на поднадзорните лица

В изпълнение на своите надзорни функции Комисията за финансов надзор продължи да осъществява предварителен надзор, който обхваща одобрението или утвърждаването на различни документи с основно значение за дейността на участниците в небанковия финансов сектор. Някои от производствата, свързани с разрешителните и одобрителните режими, се инициират по искане на лицата, задължени съгласно нормативната уредба, докато други производства се осъществяват служебно от експертите на КФН.

В рамките на осъществявания надзор на дейността на инвестиционните посредници и управляващите дружества, както и управляваните от тях предприятия за колективно инвестиране, се извършва преглед и анализ на правилата, политиките и практиките на съответните поднадзорни лица, свързани с разглеждането на жалби, управлението на конфликт на интереси, включително спазване изискванията, свързани със справедливото третиране на клиентите, като при установяване на пропуски и лоши практики своевременно се предприемат и съответните надзорни мерки и действия, имащи за цел коригиране на пазарното поведение. Извършва се оценка на политиките, касаещи предлаганите или предоставяните услуги и продукти в съответствие с характеристиките и потребностите на клиентите, на които същите ще бъдат предлагани, като се извършва преглед относно това дали лицата, предлагащи финансови инструменти отговарят на приложимото законодателство. Освен това в хода на надзорната дейност се проследява спазването на изискванията относно извършване на оценка за уместност и целесъобразност, съответно предоставянето на информация на клиентите, съответно потенциалните клиенти с оглед тяхната защита.

При осъществяването на пряката надзорна дейност от управление „Застрахователен надзор“, продължава да се наблюдава положително влияние на транспонираните от Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и на Съвета от 20 януари 2016 година относно разпространението на застрахователни продукти завишени изисквания към

разпространителите на застрахователни услуги, като при извършените пълни проверки на застрахователни брокери и агенти са забелязани положителни тенденции, свързани с нивото на потребителска защита, цялостното клиентско обслужване и подготовката на служителите, пряко ангажирани с разпространение на застрахователни услуги.

Усилията на експертите от управление „Застрахователен надзор“ са концентрирани върху мониторинг на пазара на разпространение на застрахователни услуги, насърчаване на добри практики в пазарното поведение на разпространителите на застрахователни услуги и спазването на изискванията към разпространителите на застрахователни услуги, съдържащи се в КЗ.

През отчетния период експертите от управление „Осигурителен надзор“ извършваха анализ на пазарното поведение на пенсионноосигурителните дружества за спазване на разпоредбите на КСО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му по отношение управление на риска, инвестициите, вземанията и задълженията на управляваните от дружествата фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания.

Оперативна цел 2.4. Осъществяване на ефективни съвместни действия във връзка с надзорната дейност върху небанковия финансов сектор чрез обмен на информация и тясно сътрудничество между национални, европейски и международни органи и институции

Комисията за финансов надзор участва активно в процесите по вземане на решения в работните групи към Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, както и в работните групи и комитетите към Европейската комисия.

Като компетентен орган на държава членка на ЕС Комисията поддържа ефективно и ползотворно международно сътрудничество. С участието си при подготовката в изготвяне на позиции и становища за целите на различни европейски форуми КФН има съществен принос при формирането на защитата на националните интереси в областта на небанковия финансов сектор.

Комисията за финансов надзор осъществява активно взаимодействие с държавните институции, които пряко или косвено влияят върху надзора и ефективното функциониране на финансовите пазари.

Комисията за финансов надзор е член на Консултативния съвет по финансова стабилност, заедно с министъра на финансите и управителят на Българската народна банка. През програмния период се очаква при неговото свикване КФН да вземе активно участие за изпълнението на задачите му, определени в чл. 31, ал. 3 от ЗКФН.

Комисията за финансов надзор си взаимодейства с ДАНС във връзка с прилагането на Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

Във връзка с осъществяване на надзорната си дейност КФН си взаимодейства с Българската народна банка, а също и с Националната агенция за приходите.

Комисията за финансов надзор си сътрудничи и с Агенцията по вписванията с цел извършване на електронен обмен на данни между двете институции.

Сключено е и споразумение с Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ на основание § 2 от заключителните разпоредби на Наредбата за процедурите за обмен на информация и сътрудничество между държавните органи, участващи в защитата на лицата, работещи по трудово правоотношение, подали съобщения за нарушения, свързани с пазарни злоупотреби с финансови инструменти.

Във връзка с работата на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA), Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA), както и с Европейския съвет за системен риск, в чиито дейности Комисията за финансов надзор взима активно участие, през отчетния период се осъществява все по-интензивен обмен на информация и все по-тясно сътрудничество с тези органи в изпълнение на изисквания за предоставяне на информация за продуктите и услугите на българския пазар.

За реализацията на **Приоритет 3 - Институционално развитие и повишаване на капацитета за ефективно административно управление** КФН залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 3.1. Поддържане на оптимална организационна структура

Комисията за финансов надзор е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата от небанковия финансов сектор. Комисията е колективен орган и се състои от петима членове: председател, трима заместник-председатели и член. При осъществяване на своите правомощия КФН е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си пред Народното събрание.

Комисията за финансов надзор изгражда и поддържа организационна структура на основата на следните принципи:

- ✓ Законност, безпристрастност и справедливост;
- ✓ Отговорност, честност, прозрачност;
- ✓ Ефективност, ефикасност, обективност.

Всички служители и ръководители са лично отговорни за прилагането на тези ценности във всекидневната си работа, като тяхното поведение влияе върху имиджа на КФН. Интегритетът в прилагането на принципите и ценностите е ключов фактор във всички аспекти на дейността на КФН, осигуряван от спазването на етични норми за поведение, вътрешни правила, стратегии, годишни планове, финансово управление и контрол, управление на информационната сигурност, контрол и оценка на изпълнението и вътрешен одит.

Резултат от ефективната дейност на Комисията за финансов надзор е осигуряване на добра среда за развитие на бизнеса в трите сектора, които тя регулира – инвестиционен, застрахователен и сектор на пенсионното осигуряване.

Комисията за финансов надзор е юридическо лице на бюджетна издръжка. Председателят на КФН е първостепенен разпоредител с бюджет.

Съгласно ЗКФН, Комисията се подпомага от администрация, организирана в три основни управления – „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“, всяко от които се ръководи пряко от заместник-председател на Комисията. В съответствие с Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация, администрацията на Комисията е обща и специализирана, като общата численост на служителите в администрацията на Комисията е 250 щатни бройки.

Според разпределението на функциите, администрацията на Комисията е диференцирана, както следва:

- ✓ Звена и длъжности на пряко подчинение на председателя на КФН;
- ✓ Обща администрация, която подпомага осъществяването на правомощията на председателя на Комисията като ръководител на администрацията, осигурява технически дейността на Комисията и на специализираната администрация и осъществява дейността по административно обслужване на гражданите и юридическите лица;
- ✓ Специализирана администрация, която осигурява осъществяването на правомощията на Комисията и нейните органи. В нейния състав са включени дирекциите от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“, „Осигурителен надзор“ и дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“.

Оперативна цел 3.2. Осигуряване на финансова стабилност и оптимално планиране и управление на финансовите ресурси

През отчетния период изпълняваните дейности са насочени към осигуряване на финансова стабилност, разумно разходване на бюджетните средства, както и осигуряване на вярна и надеждна информация за финансовото и имуществено състояние на КФН, с цел постоянно усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност на комисията в защита на интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

Планирането и разпределението на бюджета на КФН цели осигуряване на приоритетните дейности на Комисията, съгласно принципите за икономичност, ефикасност, ефективност и устойчивост и при спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

В рамките на първия етап от бюджетната процедура за 2022 г. е разработена бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г., включително в програмен формат, съгласно указанията на министъра на финансите. Разработено е месечно разпределение на бюджета на КФН за 2022 г. В документите са заложили средства за гарантиране на приоритетите и целите, залегнали в Стратегията за развитие на КФН 2022-2024 г., като са отчетени всички външни и вътрешни фактори, даващи отражение при изпълнението на бюджета. Фокусът е върху реално постигнатите резултати, съпоставени с планираните.

С цел повишаване на ефективността при дейностите, свързани със събирането на приходите през отчетния период е извършван постоянен мониторинг, както и проактивна комуникация с поднадзорните лица. В рамките на отчетния период, във връзка с извършената годишна инвентаризация на вземанията на Комисията за финансов надзор за 2021 г., са изпратени писма до поднадзорни юридически лица за неплатени задължения към КФН. Провеждани са телефонни разговори с поднадзорните лица с просрочени вземания и са изпращани уведомителни и напомнителни писма по електронната поща за заплащане на дължими годишни такси.

С цел оптимизиране на ефективността и ефикасността при усвояване на бюджетните ресурси през периода продължи текущото наблюдение на бюджета, като се акцентира върху анализа и засилване на контрола при изпълнението на бюджетните показатели. Периодично са изготвяни оборотни ведомости, ежемесечни и тримесечни отчети за касовото изпълнение на бюджета на КФН, които са представени в Министерството на финансите и Сметната палата, съобразно указаните срокове. През същия период е изготвен и годишният финансов отчет на КФН за 2021 г., както и отчет на програмния бюджет за 2021 г.

С цел осигуряване на прозрачност редовно на страницата на КФН са публикувани годишният финансов отчет на КФН за 2021 г., месечни и тримесечни отчети за 2022 г.

Оперативна цел 3.3. Подбор, мотивация и обучение на служителите

За успешното реализиране на функциите и целите си, КФН чрез ефективното управление на човешките ресурси цели да осигури способни, отговорни, мотивирани служители, притежаващи необходимите знания и компетентност. Това се реализира чрез провеждане на последователна политика в областта на управлението на човешките ресурси, насочена към осигуряване и развитие на експертния потенциал на служителите на КФН, повишаване на професионалната им квалификация, осигуряване на последователност в лидерството и приемственост, изграждане и поддържане на работна среда, която повишава доверието, мотивацията и удовлетвореността на служителите и формиране на вътрешноинституционална принадлежност.

В резултат на предприетите действия по привличане и задържане на експерти с необходимите професионални квалификации, броят на заетите щатни бройки в Комисията е 237 в края на първото полугодие на 2022 г., като достига коефициент на заетост от 92.94% от общата численост.

През месец януари 2022 г. влиза в сила заповед на председателя, в която са определени правила за осъществяване на програма за менторство на новопостъпилите в КФН служители. Прилагането на менторството, като инструмент за развитие на човешките ресурси, доведе до повишаване на мотивацията, ефективността при изпълнението на ежедневните работни задачи и по-бързото адаптиране на новоназначените служители към организацията, и в частност към работния процес в съответното звено. Срокът за осъществяване на менторството е 6 месеца.

Съобразно утвърдената Процедура за планиране, организиране и реализиране на обученията на служителите в Комисията за финансов надзор е извършен анализ и

последваща оценка на проведените обучения през 2021 г., който допринесе за идентифициране на нуждите от обучение на служителите при изготвяне на плана за обучение за 2022 г.

В резултат на извършен анализ на потребностите от обучение на служителите през 2022 г. е утвърден от председателя на КФН план за обучение на служителите.

С цел повишаване и поддържане на необходимата теоретична подготовка, както и придобиването на нови знания и умения от служителите, през първото полугодие на 2022 г., са проведени редица обучения, разпределени както следва:

✓ Обучения за професионално и личностно развитие на служителите, проведени от Института за публична администрация по 39 теми, като участие са взели 75 служители, като един служител е участвал в повече от едно обучение. Основната част от курсовете, състояли се в първото шестмесечие на годината, засягат теми, свързани с повишаване дигиталната компетентност на участниците, електронното управление, устойчивото развитие и иновациите, публичните политики, нормотворчеството и практическото прилагане на нормативни актове, както и курсове по чуждоезиково обучение.

✓ Обучения за повишаване на професионалната квалификация на служителите, организирани от обучаващи институции в България - 15 теми, с участието на 35 служители, един служител е взел участие в обучение по повече от една тема. Основните теми на проведените семинари и обучения са в областта на вътрешния одит, съдебната практика на Върховен административен съд по Закона за обществените поръчки, управление на риска в организацията, информационните услуги от ново поколение за организациите и др., осъществени съответно от институции като Институт на вътрешните одитори в България, Школа по публични финанси към МФ, Център за европейско обучение ЕООД и др.

В периода на отчитане 13 служители са взели участие в 5 теми на обучение, които са проведени от чуждестранни институции като EIOPA, Joint Vienna Institute, Malta Financial Services Authority (MFSA). Курсове са насочени към дейностите, свързани с противодействието на изпирането на пари и борба с финансовите престъпления, рисковете, свързани с измененията на климата, застрахователния надзор.

✓ През месец март 2022 година приключи курс по терминологичен английски по европейски и международни въпроси, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Провеждането на чуждоезиковото обучение е осъществено от Образователен център „Британика“, бенефициер на проекта е Дипломатически институт към министъра на външните работи. В курса участваха и приключиха успешно обучението си девет служители от администрацията на Комисията.

✓ През месец април 2022 г. стартира модулна обучителна програма по международен проект „Синергия“ на Полското училище по публична администрация (KSAP), който се изпълнява в партньорство с българския Институт по публична администрация (ИПА). Програмата е насочена към служители на ръководни длъжности. Въз основа на определените по проекта критерии е проведен подбор на кандидатите,

вследствие на който номинираните от Комисията за финансов надзор трима служители са одобрени за участие в международната програма.

С цел ефективното осъществяване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията през първата половина на 2022 г. бяха назначени общо 15 служители с необходимото образование и професионална квалификация, личностни качества и потенциал, които отговарят на високите стандарти, заложи в целите на КФН, а именно:

- ✓ 5 служители са назначени в общата администрация на КФН;
- ✓ 10 служители в специализираната администрация на регулатора.

От новопостъпилите в администрацията на Комисията служители, най-голям дял заемат назначените на експертни длъжности – главен експерт, старши експерт и младши експерт - 92 %, докато на ръководна позиция е назначен 1 служител.

През отчетния период са преназначени общо 18 служители, разпределени както следва:

- ✓ 11 служители са повишени в по-висока длъжност, по инициатива на техните ръководители, като резултат от доброто изпълнение на служебните задължения и показан потенциал за развитие. Един от тези служители е преминал от експертна към ръководна длъжност;
- ✓ 6 служители са получили увеличение на основното възнаграждение, въз основа на заложените във Вътрешните правила за работната заплата хипотези за преразглеждане на възнаграждението след изтичане на срока за изпитване или поради повишен обем на изпълняваната работа.
- ✓ 1 служител е преназначен в друго административно звено, при запазване на заеманата позиция.

За отчетния период са прекратени трудовите правоотношения с общо 10 служители, като един от тях е бил освободен преди изтичане на срока за изпитване.

През първата половина на 2022 г., Комисията за финансов надзор продължи участието си в Програмата за студентски стажове в държавната администрация, като в рамките на полугодията, организира и проведе стажуването на един студент в дирекция „Финансово-стопански дейности“. Също така през периода беше стартирано участието на администрацията в централизираната кампания за студентски стажове в държавната администрация през 2022 г., а същинското им провеждане започва от началото на месец юли 2022 г.

За реализацията на **Приоритет 4 - Поддържане и развиване на модерна информационна инфраструктура** КФН залага следните оперативни цели:

4.1. Повишаване нивото на информационната сигурност и качеството на предоставяните ИТ услуги

През отчетния период беше проведена среща с ИА „Инфраструктура на електронното управление“ във връзка с възможността за безплатно използване на предоставяните от тях ресурси за резервиране и архивиране на информация от критични данни и системи на КФН.

След полученото от тях официално потвърждение за възможността да ни бъде предоставено ползването на тяхната инфраструктура, бяха проведени технически срещи, на които се взеха решения за разпределение на задачите и отговорностите на двете страни. Към момента продължава работата по стартиране на ползването от КФН на услугата за резервиране и архивиране на информация.

През периода беше доставен, инсталиран и пуснат в експлоатация нов дисков масив, с което бяха разширени наличните ресурси, производителността на наличните сървъри в експлоатация, както и бе осигурена възможност за бъдещо разгръщане и развитие на цялата виртуална инфраструктура като цяло. Беше вдигната тестова среда за проектираната в момента ЕИС.

Беше доставено, монтирано и пуснато в експлоатация мрежово оборудване за осигуряване на безжична комуникация на територията на Комисия за финансов надзор, с което беше осигурено покритие във всички зони на сградата, стана възможно осигуряване на достъп до информационните ресурси през корпоративната безжична мрежа без компрометиране на сигурността, като същевременно беше запазена възможността за достъп до интернет за външни устройства чрез отделяне им в отделен публичен сегмент на безжичната мрежа.

4.2 Прилагане принципите на електронното управление, подобряване на административното обслужване и фокус върху потребителите на финансови услуги и продукти

Беше извършено надграждане на системата за регистрация и дерегистрация на потребителите на системата по чл. 26 от MIFIR, като в момента в реална среда работи Публичен единен портал за регистрация и дерегистрация на потребители към информационните системи:

- Система по чл. 26 от Регламент 600/2014;
- Система по чл. 9 от CSDR – подаване от страна на интернализаторите на сетълмент;
- Система по чл. 110 от Регламент 231/2013 – подаване на отчети от ЛУАИФ.

През периода беше приключена работата по разработване и пуснат в реална среда нов сайт на КФН, както приключи и разработването на мобилно приложение Smart FSC.

4.3. Поддържане на ефективен обмен на информация и данни с европейските надзорни органи

В изпълнение на задълженията на КФН към Европейският орган за ценни книжа и пазари за автоматизация на процеса по получаване на данни от поднадзорните лица и изпращането им към европейския регулатор, беше изградена информационна система за осигуряване прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в

Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (CSDR), която ще бъде пусната за работа в реална среда през второто полугодие на 2022г. след приключване на необходимите тестове.

Беше разработена и внедрена информационна система осигуряваща изпълнението на задълженията за докладване на информацията по чл. 110 от Делегиран регламент (ЕС) № 231/2013 от 19 декември 2012 година за допълване на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаванията, общите условия във връзка с дейността, депозитарите, ливъриджа, прозрачността и надзора.

През отчетния период системата за приемане на данни по чл. 26 (1) от Регламента за пазарите на финансови инструменти беше успешно надградена и беше внедрена връзка с ново техническо решение на Европейския орган за ценни книжа и пазари във връзка с трети параграф на чл. 26 (1) от Регламента за пазарите на финансови инструменти (MiFIR). Това ново решение даде възможност КФН да препраща към Европейския орган за ценни книжа и пазари всички файлове с отчети за трансакции, получени от одобрени механизми за докладване (ОМД), инвестиционни посредници и места за търговия.

През първото полугодие на 2022 г. беше внедрена и стартира успешно информационна система, осигуряваща представянето на годишните индивидуални отчети и годишните консолидирани отчети на публичните дружества и другите емитенти, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар, в европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ).

Продължи дейното участие на дирекция „Информационни технологии“ в проекта на Европейския банков орган (ЕБО) във връзка с изпълнението за докладване от страна на инвестиционните посредници съгласно чл. 54 от Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници. Продължи и изграждането на информационна система, която да обезпечи докладването на инвестиционните посредници към ЕБО

4.4. Изграждане и поддържане на ефективна интегрирана информационна система с функционалностите, необходими за покриване на задачите и целите на КФН

През първото полугодие на 2022 г. за постигане на поставените стратегически цели, чрез поддържане и развитие на модерна информационна инфраструктура, в областта на информационните технологии, продължиха процесите по изграждане на единна информационна система (ЕИС), която да осигури необходимата автоматизация на всички основни бизнес процеси в КФН.

През периода бяха проведени редица срещи между експерти от КФН и разработчика на системата „Скейл Фокус“ АД, свързани с анализ на бизнес процесите протичащи в КФН, необходими интеграции с външни системи, входно изходни потоци от данни и др..

Съгласно сключен договор започна разработването на софтуерна система, която да дава възможност XML съобщенията генерирани в системата за достъп до информация от

регистрите на трансакции (TRACE) да бъдат конвертирани в четим формат и да могат да се правят справки по данните в тях.

За реализацията на **Приоритет 5 Осигуряване на ефективна защита на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти, повишаване на финансовата грамотност и укрепване на общественото доверие във финансовите пазари** КФН залага следните оперативни цели:

5.1 Засилване на информираността и ограничаване извършването на дейност без изискуемия за целта лиценз или разрешение

През отчетния период Комисията за финансов надзор продължи да изготвя разяснителни материали за разпознаване на дейността на лицензираните инвестиционни посредници от тези, извършващи дейност без необходимия лиценз. Своевременен бе актуализиран и списъкът с лица, предоставящи инвестиционни услуги и дейности без необходимия лиценз.

5.2. Осигуряване защита на потребителите на небанкови финансови услуги чрез предприемане на своевременни и ефективни регулаторни и надзорни мерки

Комисията за финансов надзор, в качеството ѝ на участник в Европейската система за финансов надзор (ESFS), е активно ангажирана в дейността на Европейските регулаторни органи - Европейският орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA) и Европейският борд за системен риск (ESRB). В това си качество КФН участва в приемането на редица мерки във връзка с пандемията Covid-19 от ESMA и EIOPA, които целят да създадат единна европейска практика по отношение на пазарните участници и еднаква защита за потребителите на финансови услуги.

Осигуряването на защита на интересите на потребителите е сред водещите фактори, които спомагат за ефективно функциониране на финансовите пазари и намаляват рисковете, свързани с финансовата стабилност. Воденето на ефективна политика за защита на потребителите допринася за изграждането на потребителското доверие, като същевременно стимулира пазарния растеж.

Комисията за финансов надзор осигурява предоставянето на актуална публична финансова информация на потребителите на небанкови финансови услуги чрез публикуването на регулираната информация по отношение на поднадзорните ѝ лица.

5.3. Повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията чрез подобряване нивото на осведоменост

На официалната си интернет страница Комисията за финансов надзор регулярно актуализира всички рубрики с цел предоставяне на навременна и вярна информация за потребители, поднадзорни лица и всички заинтересовани лица в страната и чужбина, в т.ч. новини, административни документи, статистически данни, нормативни актове и др.

Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуализира периодично на страницата на КФН списъците с нотификациите на българските и чуждестранни инвестиционни посредници, места за търговия, управляващи дружества, колективни инвестиционни схеми, лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и централни депозитари на ценни книжа, информирали КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, съответно на територията на друга държава членка при условията на свободно предоставяне на услуги или чрез установяване на клон. Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуален списък на проспектите и допълненията към проспектите на емитенти от други държави-членки, възнамеряващи или вече извършващи публично предлагане на ценни книжа на територията на Република България, за които КФН е нотифицирана чрез портала за уведомяване, създаден и поддържан от ЕОЦКП.

Управление „Застрахователен надзор“ периодично подава информация за актуализиране на списъците на българските и чуждестранни застрахователи и застрахователните брокери, застрахователите и застрахователните посредници от държави-членки на ЕС, информирали КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, както и на български застрахователи и презастрахователи, желаещи да извършват застрахователна дейност на територията на ЕС.

В областта на допълнителното пенсионно осигуряване от управление „Осигурителен надзор“ се публикуват регулярни тримесечни справки, справки за доходността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, данни за промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг, материали за натрупаните средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

Във връзка с поддържане на доброто междуинституционално сътрудничество, както и за изпълнение на своевременни и превантивни надзорни функции, през отчетния период представители на управление „Осигурителен надзор“ участваха в редица работни срещи с представители на поднадзорни лица и на други органи и организации, в т.ч.:

✓ обсъждане на развитието на пенсионната система във връзка с осъществявано от „Ърнст и Янг България“ ЕООД („Ърнст и Янг“) проучване в областта на частното пенсионно осигуряване по възлагане от Международната финансова корпорация, при която са формирани изводи, че допълнителното пенсионно осигуряване в България е успешна система, която внимателно е била създадена и добре развивана;

✓ с представители на Българската асоциация за допълнително пенсионно осигуряване и на Института на дипломираните експерт-счетоводители за обсъждане и изготвяне на проект на национален счетоводен стандарт, отнасящ се до финансовото отчитане на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на фондовете за извършване на плащания.

Чрез е-порталите на страницата на КФН, поднадзорните лица на Комисията подават изискваната от регулатора информация – отчети, справки и др., подписана с електронен подпис.

През първото полугодие на 2022 г. общият брой на обажданията, постъпили в Информационния център на КФН, е 1961. От тях 1329 запитвания са свързани с трите области на небанковата финансова сфера. В процентно съотношение най-голям брой запитвания са свързани с управление „Надзор на инвестиционната дейност“ – 63%, следва „Застрахователен надзор“ с 35% и „Осигурителен надзор“ с 2%. 632 са обажданията на граждани и поднадзорни лица, свързани с административни въпроси. Посещенията от граждани на място са 14 броя. По месеци телефонните запитвания са както следва: 468 през януари, 131 през февруари, 466 през март, 305 през април, 269 през май, 336 през юни.

Тенденцията на най-много обаждания през месец януари се запазва и през 2022 г. и е във връзка с подаването на отчети и справки към 31.01.2022 г., както и въпроси относно заплащането на такса „Общ финансов надзор“.

Най-често задаваните въпроси от страна на гражданите към Информационния център на КФН са във връзка с подаване на жалби и сигнали срещу застрахователи във връзка с неизплатени в законоустановения срок претенции, както и други нормативни нарушения; запитвания за проверка на лицензирани инвестиционни посредници, както и жалби срещу нелицензирани посредници; въпроси относно универсалните пенсионни фондове и прехвърлянето на средствата между тях и НОИ; справки за бонови книжки и притежавани акции към бившите приватизационни фондове.

Запитванията от страна на поднадзорните лица на Комисията към Информационния център са относно подаване на отчети, уведомления, справки и документи в е-портали и електронните регистри на Комисията от застрахователни дружества, застрахователни брокери, инвестиционни посредници, емитенти на ценни книжа, дружества със специална инвестиционна цел и други поднадзорни лица на КФН; изчисляване на задължения към КФН и лихви към тях, както и годишната такса за общ финансов надзор; входиране на документи през имейла на Комисията в „Деловодство“ – неполучени имейли и запитвания за входящ номер; справки за сроковете за подаване на уведомления и декларации по различните нормативни изисквания за съответните пазари; вписвания, промени и издаване на нови удостоверения на застрахователни брокери; достъп до електронните портали на Комисията.

Служителите на КФН взеха участие в национални и международни семинари, обучения и дискуссионни срещи.

През първите 6 месеца на 2022 г. се осъществи активна комуникация с медиите, като се използваха разнообразни канали с цел информираност на потребителите на финансови услуги и повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията. На интернет страницата на КФН бяха публикувани 114 новини и изпратени 19 прессъобщения, а ежедневно се предоставят отговори на журналистически въпроси, свързани с осъществяваната от страна на КФН регулаторна и надзорна дейност.

В специално интервю за Българското национално радио, г-жа Анка Костова – директор на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ в КФН, още в началото на годината, представи старта на кампанията на Комисията за финансов надзор - **#инвестирай безопасно**. С нея Комисията прави стъпка напред и чрез онлайн пространството, за да даде

основни насоки как потребителите да различават законните от недобросъвестните посредници. Кампанията стартира със самостоятелен сайт, в който са комбинирани видео и текст, новини и предупреждения към потребителите. Налице е директен достъп до списъка на лицензираните посредници, предоставя се възможност на потребителите сами да разпознаят легитимните инвестиционни схеми, но и да научат признаците, чрез които да идентифицират нередностите.

Г-жа Костова и г-жа Неда Мужо - началник на отдел „Надзор на публични дружества, емитенти на ценни книжа и дружества със специална инвестиционна цел“ в КФН, запознаха аудиторията с **#инвестирай безопасно** и в предаването "Смарт час" на Bloomberg TV Bulgaria.

През първите 6 месеца на 2022 г. председателят на Комисията за финансов надзор, както и членовете ѝ участваха в различни публични инициативи и конференции.

На 31 март, г-н Бойко Атанасов, председател на Комисията за финансов надзор взе участие в кръгла маса, организирана от Висшето училище за застраховане и финанси (ВУЗФ), на тема „Стратегически мениджмънт и регулиране на бизнес процесите в държавата“, като представи регулаторните функции на КФН и посоките за развитие на небанковия финансов сектор в България.

Също през март – месецът, в който се провежда ежегодната „Седмица на парите“, той даде старт и на образователната инициатива за студенти **#инвестирай безопасно**, по време на която експерти от Комисията за финансов надзор, в партньорство с браншовите организации, в лицето на Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници и Фонда за компенсирание на инвеститорите, представиха пред студенти серия от публични лекции, под надслов „Сигурност на инвестициите в дигиталния свят“, посветени на защитата на инвеститорите, разпознаването на легитимните инвестиционни посредници и функционирането на капиталовия пазар.

В „Седмицата на парите“, КФН си партнира с Junior Achievement България – неправителствената организация, чиято мисия е да подготвя подрастващите за първия им досег до бизнеса и предприемачеството, чрез високи образователни технологии. В организирания от тях уебинар – „Сигурност на дигиталните финанси: Плащай безопасно в интернет!“, от страна на КФН панелист беше госпожа Йорданка Ушагелова – директор на дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“. Родители, учители и ученици имаха възможността да влязат в пряк диалог с всички панелисти и да участват в дискусиата, чиято цел бе да се повиши тяхната финансова грамотност във взаимодействието им с дигиталните финанси.

Заместник-председателят на Комисия за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, – Мария Филипова, бе специален гост на XXI-та церемония по награждаването на инвестиционните посредници и банки, постигнали най-високи резултати през 2021 година. Тя се включи и в инициативата на Българската фондова борса „БФБ бие камбаната за мир“ – „Да удари звънеца за равенство между половете“ по повод празника на жените – 8-ми март. С инициативата се отдава заслужено признание на

жените професионалисти и лидери, все по-отговорната им роля в съвременния свят, чиято експертиза е водеща за иновациите и растежа.

Госпожа Мария Филипова взе участие и в „Accelerate Green” – политики и практики за стимулиране на зелени инвестиции в икономиката и бизнеса, като панелист в темата „Държавни политики за стимулиране на зелени инвестиции“.

Господин Владимир Савов – заместник-председател на Комисия за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ участва в международната конференция Fintech Summit 2022, в панела „Дигитални иновации във финансовия сектор“, като представи посоките на въздействие, свързани с цифровите технологии, създаването на условия за устойчив растеж на бизнеса и по-добра защита на потребителите.

На 19 май 2022 г. за четиринадесета поредна година бяха връчени най-престижните годишни награди в застрахователния и пенсионноосигурителния сектор у нас – „Застраховател на годината“, „Пенсионноосигурително дружество на годината“ и „Застрахователен брокер на годината“ за 2021г., както и годишните награди на фондация „Проф. д-р Велеслав Гаврийски“. Господин Бойко Атанасов връчи голямата награда „Застраховател на годината“ в категорията „Общо застраховане“ на ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“.

Заместник-председателят на КФН – г-жа Диана Йорданова, ръководещ управление „Осигурителен надзор“ бе сред официалните гости на националния конкурс „Млад одитор“ 2022 г. Конкурсът, който се провежда за 11-та поредна година, има за цел, както да популяризира одиторската професия сред младите хора в страната, така и да насочи вниманието на обществото към една от най-специфичните интересни и предизвикателни професии. На официалната церемония бяха наградени студенти, които получиха специални отличия за „Млад одитор“ 2022 г.

Зам.-председателите на Комисията за финансов надзор - Владимир Савов и Мария Филипова, участваха в инициативата „Три морета“, която се проведе през м. юни. Те бяха панелисти по време на конференцията, на тема „Дялови инвестиции в инфраструктура и иновации“.

С цел получаване на обратна връзка от медиите всекидневно се изготвят по два мониторинга – преглед на медийните публикации, свързани с дейността на КФН, и на водещите финансови, икономически и политически новини. Общо за първите 6 месеца на 2022 г. са изготвени 279 мониторинга, като извънредни от тях са 10.

5.4. Повишаване на финансовата култура на потребителите на финансовите продукти и услуги

Във връзка с повишаването на финансовата култура на потребителите на финансови продукти и услуги през отчетния период е реализирана инициативата „Силата на младия инвеститор“.

За реализацията на **Приоритет 6. Активно участие в дейността на европейските институции, свързана с небанковия финансов сектор, и сътрудничество с**

националните компетентни органи на държавите членки на ЕС КФН залага следните оперативни цели:

6.1 Отстояване на националния интерес при участието на представители на Комисията в дейността на органите и структурите на ЕС и при сътрудничество с европейските институции

През първото полугодие на 2022 г. представители на КФН взеха активно участие в редица срещи както на европейските надзорни органи – ESMA, ЕЮРА и ЕВА, а също така комуникираха и с Европейската комисия, Съвета и ESRB. Експерти присъстваха на срещи на работни групи в рамките на ESMA и ЕЮРА, но също така беше взето и участие в заседанията на най-високо ниво на Съвета на надзорниците както на ESMA, така и на ЕЮРА. И за експертните, и за срещите на високо ниво бяха подготвени позиции по всяка една тема, която се включва в съответния дневен ред. През отчетния период представителите на българския регулатор в срещите защитават подготвените позиции, с които се отстоява националния интерес на държавата. Освен това през първото полугодие на 2022 г. беше организиран процесът по спазването на насоки на европейските органи, като при докладване на спазването отново беше поставен акцент върху националния интерес.

6.2. Активно сътрудничество и обмен на информация с национални компетентни органи с цел гарантиране на устойчивото развитие на финансовия сектор в ЕС

През 2022 г. КФН продължава да поддържа активно сътрудничество с други национални компетентни органи, като обменя информация с цел поддържане на стабилен финансов пазар и сигурност на небанковия сектор. В тази връзка са изпращани запитвания към чуждестранни регулатори, но също така КФН отговори и на редица постъпили международни запитвания.

Приоритет 7. Провеждане на последователна политика и управление на процесите в небанковия финансов сектор във връзка с въвеждане на еврото в Република България

Във връзка с членството на Република България във Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз КФН се ангажира да подпомага Министерството на финансите в хода на процедурата по въвеждане на еврото с целева дата 1 януари 2024 г. На 10.03.2022 г. се актуализира състава на Работна група „Небанков финансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, по инициатива на Министерство на финансите (вх. № 04-13-103 от 23.02.2022 г.). Новата Заповед е с номер З-91/10.03.2022.

През април 2021 г. се актуализира състава на Координационния съвет за подготовка на България за членство в еврозоната (създаден със заповед на Министерство на финансите и председателстван съвместно от МФ и БНБ). КФН участва активно в координационния съвет и също така председателства една от работните групи към него – „Небанков финансов сектор“. В групата влизат широк кръг от представители на МФ, КФН, асоциациите на поднадзорните на КФН лица (БАЛИП, БАУД, АБЗ, АББ, АИКБ, БАДПО, АДВИ), Фонд за

компенсиране на инвеститорите, Гаранционен фонд, „Централен депозитар“ АД и „Българска фондова борса“ АД.

На 30 май 2022 г. беше приет Националният план за въвеждането на еврото в Република България, който преди това беше публикуван за обществено обсъждане преди внасянето му за разглеждане от Министерския съвет. КФН участваше активно по изготвянето и редакцията на текстовете за небанковия финансов сектор. Националният план е приет с Решение № 344 от 30.05.2022 на Министерския съвет.

През месец юни КФН предприе мерки по актуализиране на Плана за действие относно приемане на еврото на Работна група „Небанков финансов сектор“, чийто председател е г-жа Мария Филипова. Беше организирана среща на цялата работна група, която включва представители от всички заинтересовани поднадзорни на КФН лица, професионални асоциации, както и представители на Министерство на финансите. Срещата се проведе на 24 юни, като бяха направени някои корекции в сроковете, за да може да се предвиди повече време на поднадзорните лица за адаптиране на ИТ системите им. Всички промени бяха съобразени с обстоятелството, че се запазва крайната дата за приемане на еврото – 1.01.2024 г. Актуализираният План беше изпратен на Министерство на финансите на 30 юни.

На 30 юни 2022 г. КФН изпрати своя принос с мерките за небанковия финансов сектор, които да бъдат въведени в Плана за действие към Националният план за въвеждането на еврото.

В рамките на този приоритет КФН залага следните оперативни цели:

7.1. Подготовка за превалутиране от емитентите на финансовите инструменти, които се търгуват на местата за търговия

7.2. Адаптиране на системата за клиринг и сетълмент и на регистрите, водени от „Централен депозитар“ АД във връзка с процеса по превалутиране

7.3. Подготовка и актуализиране на системите на „Българска фондова борса“ АД и многостранните системи за търговия във връзка с процеса по превалутиране

7.4. Предоставяне на необходимата информация и тясно сътрудничество със заинтересованите страни във връзка с приемането на еврото и неговото отражение върху небанковия финансов сектор

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочените оперативни цели.

Приоритет 8. Подпомагане на процеса по изграждане на по-благоприятна бизнес среда за малки и средни предприятия и осигуряване на достъп до средства за финансиране

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочения приоритет.

За реализацията на **Приоритет 9. Стимулиране развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор КФН** залага следните оперативни цели:

9.1. Наблюдение и контрол на рисковете, произтичащи от интегрирането на финансовите иновации

9.2. Развитие на иновативния комуникационен център (innovation hub), подпомагащ процеса на консултация с поднадзорните на КФН лица и дружествата, доставчици на финансови иновации

През отчетния период във връзка с работата на Innovation hub са организирани дискуссионни срещи, дадени консултации на дружества, заявили желание за участие в създадения Innovation hub от КФН.

За реализацията на **Приоритет 10. Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество** КФН залага следните оперативни цели:

10.1. Тясно сътрудничество с надзорните органи на държавите кандидати за членство в ЕС

През отчетния период КФН съсредоточи работата си в сътрудничество с държавите членки на ЕС, както и с европейските и международните организации, но по линия на форума на държавите в Централна, Източна и Югоизточна Европа (CESEE) се осъществява сътрудничество и с надзорни органи на държави, които са кандидати за членство в ЕС.

10.2. Задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество и обмен на информация с трети страни и международни организации

През отчетния период КФН проведе активна международна дейност, като задълбочи сътрудничеството си с международни организации. През първото шестмесечие на 2022 г. КФН продължи работата си по един от основните външно-политически приоритети на страната – присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В тази връзка КФН активно участва в подготвянето на самооценки на съответствието спрямо отделните правни инструменти на ОИСР, като регулаторът е водеща институция заедно с Министерството на финансите (МФ) по анализирането на правни инструменти, които попадат в компетенциите на Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (ИРПС). Представители на българския надзорен орган участваха и в срещи с ОИСР във връзка с процеса по присъединяване на държавата към организацията, а също така се осъществи и обмен на информация и бяха подавани статистически данни на международната организация.

През първото шестмесечие на 2022 г. КФН продължи да работи за задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество с организациите, в които вече е член – IAIS, IOPS, IOSCO, участвайки в срещи, попълвайки въпросници, изразявайки позиции. Българският регулатор си сътрудничи и с трети държави, които членуват на

международните организации. Освен това през отчетния период се проведеха и срещи на КФН с представители на Международния валутен фонд.

б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област

Отговорността за изпълнението на целите във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“ се носи от лидерския екип на КФН и ръководителите на структурните звена.

в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

Следва да бъде посочено, че в последните години се увеличава броя и сложността на европейските актове, свързани с развитието на небанковия финансов сектор. От друга страна се предприемат и национални мерки, които да стимулират развитието на финансовите пазари. Комисията за финансов надзор прилага всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство. Основно въздействие върху постигане целите на програмата оказва европейското законодателство в областта на финансовите услуги, както това с пряко действие, така и директивите, подлежащи на транспониране в българското законодателство, тъй като КФН извършва регулация и надзор на финансовите пазари, които са част от единния европейски пазар на финансови услуги.

Въздействие оказват и европейските законодателни инициативи, които са важни с оглед развитието на финансовите пазари и са фактор, от значение за изпълнение на целите на програмата 2020-2022 г.

Законодателните актове на Европейския съюз, които оказват въздействие през първото полугодие на 2022 г. които са приети и публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, тези които предстои да бъдат приети, както и тези, които следва да се прилагат чрез предприемане на мерки на национално ниво, са както следва:

I. Директиви

1. ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2021/1269 НА КОМИСИЯТА от 21 април 2021 година за изменение на Делегирана директива (ЕС) 2017/593 по отношение на включването на факторите на устойчивост към задълженията във връзка с управлението на продуктите

Срок за транспониране: 21 август 2022 г., Срок за прилагане: 22 ноември 2022 г.

2. ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2021/1270 НА КОМИСИЯТА от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)

Срок за транспониране: 31 юли 2022 г., Срок за прилагане: 1 август 2022 г.

3. Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка.

Срок за транспониране: 23.12.2023 г.

II. Регламенти

1. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/337 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 февруари 2021 година за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 по отношение на проспекта на ЕС за възстановяване и целенасочени корекции за финансовите посредници и Директива 2004/109/ЕО по отношение на използването за годишни финансови отчети на единен електронен формат за отчитане с цел подпомагане на възстановяването от кризата във връзка с Covid-19;

2. Регламент (ЕС) 2021/168 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 година за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1011 по отношение на изключването на някои спот валутни бенчмаркове от трети държави и замяната на някои бенчмаркове, чието изготвяне е в процес на прекратяване и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012;

3. Регламент 2022/858 относно пилотен режим за пазарните инфраструктури, базирани на технологията на децентрализирания регистър. С него се внасят изменения и в MiFID. Срокът за въвеждане на тези изменения и за влизане в сила на регламента е 23 март 2023 г. От гледна точка планиране, според нас освен измененията в ЗПФИ заради MiFID, е добре и по регламента да се предвидят мерки по прилагането, най-малкото от гледна точка на определянето на КФН като компетентен орган, въпреки че се съдържат уточнения, че КО по регламента са тези, които са посочени като такива чрез препратка към Регламент (ЕС) № 909/2014 и Директива (ЕС) 2014/65.

III. Насоки, които предвиждат изменения в нормативната уредба, поради факта, че КФН е декларирала, че ще ги спазва:

1. Насоки относно задълженията за докладване съгласно член 3, параграф 3, буква г) и член 24, параграфи 1, 2 и 4 от Директивата относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;

2. Насоки относно прилагане на стандартите за финансова информация;

3. Насоки относно преодоляването от ЦК на конфликти на интереси;

4. Насоки за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“.

5. Насоки относно докладването на случаи на неуспешен сетълмент по член 7 от Регламента за централните депозитари на ценни книжа (ЦДЦК);

6. Насоки относно определени аспекти на изискванията на ДПФИ II за целесъобразност и освобождаване само за изпълнение;

7. Насоки относно методиката, функцията по наблюдение и съхраняването на данни;
8. Насоки относно член 25 от Директива 2011/61/ЕС¹⁰. Насоки относно писмените споразумения между членовете на колегиите на централни контрагенти;
9. Окончателните насоки относно задълженията по ДПФИ П/РПФИ във връзка с пазарните данни;
10. Насоките относно бенчмарковете с малка значимост;
11. Насоки относно методиката, функцията по наблюдение и съхраняването на данни;
12. Насоките относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034, издадени от Европейския банков орган.
13. Насоки относно стрес тестовете за ликвидност в ПКИПЦК и АИФ;
14. Насоките относно таксите за постигнати резултати в ПКИПЦК и в определени видове АИФ;
15. Насоки относно надзорната отчетност за паневропейския пенсионен продукт (ПЕПП);
16. Насоки относно надзора на клонове на застрахователни предприятия от трети държави;
17. Подготвителни насоки относно правилата за контрол и управление на продуктите от страна на застрахователните предприятия и разпространителите на застрахователни продукти;
18. Насоките относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034, издадени от Европейския банков орган;
19. Съвместни насоки относно сближаването на надзорните практики по отношение на съгласуваността на споразуменията за координиране на надзора върху финансовите конгломерати;

IV. Нови законодателни предложения, които се очаква да бъдат приключени през 2022/23 г.

1. Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания - 2018/0044 (COD);
2. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на криптоактиви и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937;
3. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър;
4. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно оперативната устойчивост на цифровите услуги във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 909/2014, COM(2020)595;

5. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2006/43/ЕО, 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2016/2341;
6. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно устойчивостта на критичните субекти;
7. Съюз на капиталовите пазари за хората и предприемачите - нов план за действие (СКП 2);
8. Законодателно предложение за Европейски стандарт за зелени облигации (SWD(2021) 242);
9. Предложение за Регламент на Европейския парламент за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MIFIR); и
10. Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II) - 2021/0384(COD), 2021/0385(COD);
11. Главна ревизия на правилата за листване, която ще предложи изменения в следните регламенти: Регламента за Проспектите, пазарни злоупотреби (MAR) и MiFID 2;
12. Премества се преглед на регламента за Бенчмарковете през 2023 г.;
13. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни, 2022/0074 (COD);
14. Главна ревизия на правилата за защита на инвеститорите – подготвя се законодателно предложение;
15. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска единна точка за достъп (ESAP), осигуряваща централизиран достъп до обществено налична информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивостта - 2021/0378 (COD);
16. Предложение за изменение на Регламент (ЕС) 2015/760 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 година относно Европейски фондове за дългосрочни инвестиции;
17. Предложение на Европейската комисия за изменения в Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (AIFMD) и изменение в Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа;

Пакет от мерки срещу изпиране на пари и финансиране на тероризъм:

18. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;

19. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма;

20. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010;

21. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно информацията, придружаваща преводите на средства и на някои крипто активи (преработен);

Пакет в областта на устойчивите финанси

22. Делегиран акт за таксономията на ЕС в областта на климата;

23. Предложение за Директива за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта;

24. Изменения на делегираните актове за инвестиционните и застрахователните съвети, доверителните задължения и контрола и управлението на продуктите;

Пакет в областта на застрахователния сектор – платежоспособност 2

25. Предложение за изменение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II);

26. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни предприятия и изменения на Директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2009/138/ЕО, (ЕС) 2017/1132 и Регламенти (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 648/2012.

5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

Основната цел на Комисията за финансов надзор в общественно-икономическия живот на България е да осигурява стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, като участва в усъвършенстването на регулаторната дейност и осъществява своята надзорна дейност в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги. Провежданите от КФН политики оказват пряко въздействие върху устойчивостта на публичните финанси чрез ефективно и ефикасно планиране и извършване на разходи.

Комисията за финансов надзор извършва надзор върху дейността на широк кръг субекти по отношение, на които се прилагат национални регулаторни изисквания съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции и инвестиционните посредници, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравето осигуряване. Съществена част от националните правни норми са хармонизирани с европейските регулаторни изисквания, като по редица европейски актове с пряко действие в областта на небанковия финансов надзор КФН е компетентен орган. В тази връзка е необходимо да се отбележат нарастващата роля, активното участие и съществения принос на КФН в процесите по подготовката на системно значими мерки за развитие и устойчивост на небанковия финансов сектор, като прави впечатление наблюдаваната трайна тенденция в посока увеличение на броя и сложността на актовете, приети от органите и структурите на Европейския съюз, които въвеждат общи изисквания и регулации на ниво Европейски съюз чрез приемане на директиви с максимална хармонизация, регламенти с пряко приложение и делегираните актове по прилагането им, насоки и необвързващи актове. В качеството на специализиран държавен орган, осъществяващ надзор върху небанковия финансов сектор в Република България, Комисията за финансов надзор прилага в своята дейност всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство, поради което е налице съществено нарастване на правомощията и съответно на задълженията ѝ.

В изпълнение на поставените стратегически цели за периода Комисията осъществява следните функции, насочени към усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност, с проактивни действия в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги:

- Функция „Регулаторна политика“ – Комисията за финансов надзор осъществява своята публично-правна регулаторна функция чрез: участие в изграждането на регулаторната законодателна рамка и приемане на подзаконовите нормативни актове по прилагането ѝ, извършване на предварителен надзор, свързан с издаване на разрешения (лицензии) и одобрения, както и отказите за издаване на такива, на субектите, заявили участие или извършващи дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар. Като компетентен орган по силата на редица актове на ЕС следи за спазване на задълженията, произтичащи от европейското законодателство в областта на небанковия финансов сектор и е активен участник в процесите по вземане на решения в работните групи към редица европейски органи и международни организации (Европейски орган за ценни книжа и пазари, Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Европейския съвет за системен риск и др.), в т.ч. и в работните групи и комитетите към Европейската комисия. Ефективното осъществяване на регулаторната функция на органа е основополагаща за осигуряването на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

- Функция „Надзорна политика“ - Комисията за финансов надзор осъществява своите надзорни правомощия чрез извършване на проверки върху дейността на лицата, получили разрешение да извършват дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар, прилагайки правила и системи за управление на рисковете за целите на осъществявания риск базиран надзор, като при констатирани отклонения от регулаторните изисквания и съобразно законовите правомощия прилага принудителни административни мерки и налага административни наказания. Ефективното осъществяване на надзорната функция на органа е основна предпоставка за осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие във финансовите пазари.

- Функция „Политика за защита на потребителите на небанкови финансови услуги“ - КФН защитава интересите на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти и прилага необходимите законови мерки за превенция и противодействие на недобри практики.

- Функция „Превенция“ – В качеството си на надзорен и регулаторен орган на небанковия финансов сектор КФН има първостепенна роля за укрепване на общественото доверие във финансовите пазари и носи отговорност за повишаване на финансовата грамотност на обществото. Активно следи развитието на финансовите иновации и съобразява осъществяваната надзорна и регулаторна дейност с тях.

- Функция „Взаимодействие“ - За изпълнение на своите функции и правомощия и като страна по редица многостранни споразумения КФН поддържа ефективно и ползотворно междуинституционално сътрудничество с националните, европейските и международни органи и организации.

През отчетния период КФН продължи да осъществява регулация и надзор на българските финансови пазари, които са част от единния европейски пазар, на лицата, за които Република България е държава членка по произход и осъществяват дейност в други държави членки, на лицата от други държави-членки, които извършват дейност на територията на Република България по линия на единния европейски паспорт, както и консолидиран надзор на трансгранични групи, холдинги, когато органът е консолидиращ надзорник, като прилага предимствата на обединения надзор и продължи да полага необходимите усилия за постигане на законоустановените цели:

- защита на интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица;
- осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие на финансовите пазари, включително чрез правила и системи за управление на рисковете на тези пазари;
- осигуряване на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата се изпълнява в подкрепа на целите за осигуряване на стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, усъвършенстване на регулаторната дейност и защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане

За постигане на заложените по програмата цели КФН предоставя следните услуги:

➤ Регулиране на дейността на поднадзорните лица чрез изготвяне на нормативни документи, като част от нормативната дейност на КФН, включително участие в работата на европейските институции при подготовката на европейски законодателни актове;

➤ Осъществяване на надзор по прилагането на европейските нормативни документи с пряко действие, регулиращи дейността на поднадзорните на КФН лица;

➤ Осъществяване на предварителния и последващ надзор по ЗППЦК, ЗПМПЗФИ, ЗДСИЦДС, ЗПФИ, ЗВПКИИП и ЗДКИСДПКИ, КСО, КЗ, Регламент (ЕС) 2015/35, Регламент № 648/2012/ЕС, Регламент (ЕО) № 1060/2009, Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент 600/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013 и Регламент (ЕС) 2015/760 чрез:

- ✓ Издаване на лицензи/ лицензии и разрешения и за извършване на дейност, както и други разрешения и одобрения по горесцитираните нормативни документи;
- ✓ Издаване на разрешения за сливане, вливане, разделяне или отделяне на поднадзорни лица;
- ✓ Издаване на одобрения на проспекти за публично предлагане и/или за допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа;
- ✓ Издаване на разрешение за доброволно прекратяване и отнемане на лиценз по искане на поднадзорно лице;

- ✓ Издаване на допълнителни разрешения за осъществяване на дейност по нов вид застраховка;
- ✓ Вписване в регистрите, водени от КФН;
- ✓ Разглеждане на търгови предложения и на предложения за изкупуване;
- ✓ Разглеждане на уведомление за придобиване или увеличаване на квалифицирано участие в поднадзорно лице;
- ✓ Последващо одобрение на управителните органи на поднадзорни лица;
- ✓ Предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби;
- ✓ Осъществяване на общ финансов надзор;
- ✓ Осъществяване на надзор върху правилата и системите за управление на рисковете на финансовите пазари;
- ✓ Вписване на обстоятелства, подлежащи на вписване в регистрите на КФН;
- ✓ Прилагане на принудителни административни мерки;
- ✓ Налагане на административни наказания;
- ✓ Осигуряване на достъп до информация, с оглед взимане на информирани решения от участниците на пазара и повишаване информираността на обществото за финансовите продукти и услуги;
- ✓ Изготвяне на анализи и прогнози относно развитието на небанковия финансов сектор;
- ✓ Периодично изготвяне на Преглед на рисковете в небанковия финансов сектор;
- ✓ Изготвяне на становища и писмени отговори по постъпили запитвания, свързани с дейността на поднадзорните на КФН лица;
- ✓ Разглеждане на жалби/сигнали от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги;
- ✓ Изготвяне на отговори по постъпили и обработени жалби и запитвания от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги
- ✓ Извършване на дейности и консултации в рамките на Финтех групата и Innovation hub на КФН
- ✓ Изпълнение на дейности във връзка с прилагане на ЗВПКИИП, включващи преглед и изготвяне на становища по постъпили планове за възстановяване; определяне на индивидуалните вноски на инвестиционните посредници във ФПИП; изготвяне на планове за реструктуриране на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества;
- ✓ Обмен на информация с национални органи, с европейските надзорни органи и надзорните органи на други държави;
- ✓ Международна дейност, образователни и други инициативи за повишаване на финансовата грамотност на потребителите на небанкови финансови услуги;
- ✓ Даване на публичност на предоставената от задължените лица по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК информация

в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)

Постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане са посочени в Приложение № 6.

1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност

1.1. Изготвени проекти на нормативни актове и проекти за изменение и допълнение на нормативни актове

Приетите през първото полугодие на 2022 г. нормативни актове са в съответствие с програмата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор.

През отчетния период са изготвени проекти на следните подзаконови нормативни актове:

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 03.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа;

С наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 3.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа в националното законодателство се въвеждат допълнителни изисквания относно дейността на централните депозитари на ценни книжа, с които се осигурява спазване на Насоките относно докладването на случаи на неуспешен сетълмент по член 7 от Регламента за централните депозитари на ценни книжа (ESMA70-156-4717), издадени от ЕОЦКП) за които Комисията за финансов надзор на свое заседание, проведено на 1 февруари 2022 г., е взела решение, че възнамерява да спазва в надзорната си практика, считано от 31.05.2022 г. Прилагането на наредбата способства за установяване на последователни, ефикасни и ефективни надзорни практики в рамките на Европейската система за финансов надзор и гарантират единно и синхронизирано прилагане на изискванията за дисциплината при сетълмента, включително обмена на информация между Комисията за финансов надзор и ЕОЦКП относно случаите на неуспешен сетълмент. По този начин ще се повиши доверието в дейността и управлението на централните депозитари на ценни книжа, което е предпоставка за развитие на търговията на финансовите пазари.

Приета е **Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове,** с която са извършени промени и в Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества (Наредба № 61). Усъвършенствани са изискванията

към ликвидните средства на фондовете за извършване на плащания (ФИП) и инвестиционните ограничения, касаещи собствените средства на пенсионноосигурителните дружества, покриващи границата на платежоспособност. Предвидено е ФИП да разполагат с ликвидни средства в размер не по-малък от дължимите плащания към пенсионерите или лицата, получаващи разсрочени плащания и техните наследници за следващите 6 месеца, вместо 12 месеца, като по този начин се разширяват възможностите за инвестиране на средствата на ФИП и съответно за постигането на доходност, с която да бъдат актуализирани пенсионните плащания. Също така са либерализирани ограниченията за инвестиране на собствените средства на пенсионноосигурителните дружества, покриващи границата на платежоспособност, във влогове в една банка (действащият лимит е увеличен от 5% на 25%), което да позволи да се извършва по-ефективно управление на собствените средства на пенсионноосигурителните дружества посредством вложения, осигуряващи сигурност и разполагаемост на средствата в съответствие с предназначението на границата на платежоспособност. Промените в Наредба № 61 са с оглед актуализиране на начина на изчисляване на коефициента на Шарп, служещ за оповестяването на данни за равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване. Поради преустановяване на изчисляването на индекса Eonia, приет до момента като показател за безрискова доходност, използван при изчисляването на коефициента на Шарп, същият е заменен с аналогичния индекс €STR (краткосрочен лихвен процент в евро), който се изчислява и обявява ежедневно от Европейската централна банка.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 3.12.2003 г. за лицензите за извършване на дейност като регулиран пазар, пазарен оператор, за организиране на многостранна система за търговия или организирана система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество, дружество със специална инвестиционна цел, национален инвестиционен фонд и лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд,;

С приетите изменения и допълнения в наредбата се постига съответствие на Наредба № 11 с действащите разпоредби на ЗПФИ и с изискванията на регламентите по прилагане на Директива (ЕС) 2014/65, определящи изискуемата информация в лицензионните производства. Постига се и съответствие на Наредба № 11 с действащите разпоредби на ЗДСИЦДС. Промените в Наредба № 11 целят създаване на условия за постигане на по-голяма яснота, както и за преодоляване на проблеми, констатирани в практиката по прилагането ѝ.

През отчетния период КФН прие **Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява, както и за формата и задължителното съдържание на годишния актюерски доклад по Кодекса за социално осигуряване**

(Наредба № 31). С промените се намаляват изискванията за допускане до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер, провеждан от КФН, което позволява да се разшири кръгът на лицата, които могат да се явят на този изпит и да се засили интересът към тази професия. Също така са актуализирани изискванията към хорариума по висша математика, като е добавен еквивалент за приравняване на хорариума в студентски кредити (съгласно Европейската система за трансфер и натрупване на кредити), за разширяване на възможностите за трансфер и признаване на студентски кредити. Във връзка с приетите промени в наредбата (обн. ДВ, бр. 23 от 22.03.2022 г.) са утвърдени нови образци на заявления за допускане до изпит, за признаване на правоспособност и за издаване на сертификат (5 бр.).

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

С приетите изменения и допълнения в Наредба № 38 в националното законодателство се въвеждат допълнителни изисквания относно оценката на пригодността на членовете на управителните и контролните органи на инвестиционните посредници и лицата, заемащи ключови позиции, произтичащи от Насоките за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари съвместно с Европейския банков орган. Прилагането на наредбата ще допринесе за повишаване ефективността при прилагане на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Привеждането на националното законодателство в съответствие с последните изменения на законодателството на Европейския съюз чрез приемането на горепосочените изменения и допълнения има за цел и да повиши ефективността на националната система за превенция и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма. Все повече компании, в това число и инвестиционни посредници, интегрират екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори в корпоративните си стратегии, тъй като те се превръщат в приоритет за акционери и инвеститори. За тази цел с предложението проект на наредба се разширява обхватът на понятието риск, като в него вече ще се включват и рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, както и екологичните, социалните и управленските фактори.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Промените в наредбата способстват за намаляване на административната тежест на лицата, попадащи в обхвата на наредбата, като същевременно осигуряват прозрачност на дейността им. Осигуряват законосъобразно, своевременно и ефективно изпълнение на законовите правомощия на КФН и нейните органи при осъществяване на тяхната дейност. Въвеждането в националната правна рамка на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по

отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа ще осигури висока степен на защита на инвеститорите, чрез въвеждане на задължение за управляващите дружества да установят и тези конфликти на интереси, които могат да възникнат в резултат на включването на рисковете за устойчивостта в неговите процеси, системи и вътрешен контрол. Такива конфликти биха могли да бъдат породени от възнагражденията или личните сделки на съответния персонал; да представляват конфликти на интереси, водещи до заблуждаващи твърдения за екосъобразност, неправомерни продажби или невярно представяне на инвестиционни стратегии; както и конфликти на интереси между различните ПКППЦК, управлявани от едно и също дружество. По силата на Регламент (ЕС) 2019/2088 управляващите или инвестиционните дружества, които са задължени да отчитат основните неблагоприятни въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост или да взимат предвид, без да са задължени, тези неблагоприятни въздействия, са задължени да оповестяват как въпросните неблагоприятни въздействия се отчитат от процеса им по надлежна проверка.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 49 от 16.10.2014 г. за задължителното застраховане по застраховки “Гражданска отговорност” на автомобилистите и “Злополука” на пътниците в средствата за обществен превоз

С приетите изменения и допълнения в Наредба № 49 се премахва съществуващата разлика между фактическия състав по чл. 7, ал. 2 от Наредба № 49 и чл. 489, ал. 5 от КЗ, което е в интерес на застрахованите лица и на практика ще улесни потребителите на застрахователни услуги. Допълнението в чл. 7, ал. 1 и отмяната на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 49 ще доведе до прилагане на разпоредбата на чл. 7, ал. 1 от Наредба № 49 и по отношение на първоначалната регистрация на МПС без регистрационен номер или с изтекъл такъв като няма да ограничава сключената застраховка за 30 дни. За посочените МПС ще се прилага изискването за уведомяване пред застрахователя в 7-дневен срок след получаване на свидетелство за регистрация и табели с регистрационен номер от компетентните органи на Министерството на вътрешните работи.

Наредба № 50 за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им

С новата Наредба № 50 се създават условия за ефективна и пропорционална пруденциална рамка, както и за установяване на единни критерии за хармонизиран пруденциален надзор върху инвестиционните посредници. Ще се улесни и ефективният надзор по отношение на действителните рискове, породени и поети от инвестиционните посредници, за да се засили правилното и ефективно функциониране на финансовите пазари, като се избягват прекомерни или излишни надзорни изисквания.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги

През последните години екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори се превърнаха в ключова точка в индустрията за управление на активи, като днес много мениджъри включват съображения за екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори в своите инвестиционни дейности. Екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори помагат на търговците и инвеститорите да оценяват как устойчивостта и етичните практики на дадена компания се отразяват върху нейните финансови резултати и операции. Също така, анализът на ESG факторите на всяка компания ще даде възможност на инвеститорите да вземат по-информирани инвестиционни решения. Тъй като преходът към по-устойчива икономическа система преминава през вълна от финансови и корпоративни реформи съществува сериозна нужда от внедряването на нови практики и решения във финансовата система. В тази връзка се очаква промените в Наредба № 58 да насърчат инвеститорското търсене на устойчиви инвестиции, да допринесат за пренасочване на капиталовите потоци към инвестиции в устойчивото развитие и по този начин да се постигне устойчив и приобщаващ икономически растеж.

Също така е изготвен проект на **Наредба за изменение на Наредба № 63 от 08.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове** (Наредба № 63), с която се актуализират разпоредбите на Наредба № 12 от 10.12.2003 г. за начина и реда за определяне на минималната доходност при управление на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на резервите за гарантиране на минималната доходност, Наредба № 29 от 12.07.2006 г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване и Наредба № 68 от 10.06.2021 г. за резервите на пенсионноосигурителните дружества за гарантиране на brutния размер на вноските в универсалните пенсионни фондове. Иницираните промени са във връзка с извършените изменения в Кодекса за социално осигуряване със Закона за покритите облигации (обн., ДВ, бр. 25 от 2022 г.). Предвид възможността за инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване в покрити облигации са адаптирани образците на отчети и справки за надзорни цели, представяни от пенсионноосигурителните дружества. Също така са прецизирани отделни полета в образците на отчети по Наредба № 63 и е предвидено предоставянето на допълнителна информация относно инвестиционните имоти в процес на строителство, пазарната стойност на инвестициите в дългови финансови инструменти и относителния дял от съответната емисия, отсрочените данъчни активи и приходите от лихви.

Наредба за оповестяването на пазарни данни

С Наредбата за оповестяването на пазарни данни се уреждат допълнителни изисквания към използването на пазарните данни, които пазарните оператори и инвестиционните посредници, които организират места на търговия, систематичните участници и одобрените механизми за публикуване по чл. 1, т. 3 от Закона за пазарите на

финансови инструменти трябва да оповестяват за целите на режима за прозрачност преди и след сключването на сделките. Прилагането на наредбата увеличи прозрачността и ефективността на капиталовия пазар в страната, както и ще повиши доверието между пазарните участници.

През първото тримесечие на 2022 г. служители на управление „Застрахователен надзор“ са участвали в срещи на работната подгрупа към Работна група 26 „Финансови услуги“ за изготвяне на предложения за нормативни изменения с цел въвеждане на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно паневропейски персонален пенсионен продукт (Регламент създаване на за ПЕПП), създадена със Заповед № ЗМФ-545 от 29.06.2021 г. на министъра на финансите. Служителите са взели участие в изготвянето на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ЗИД на КСО), с който се осигуряват условия за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1238 относно паневропейски персонален пенсионен продукт, съдържащ мерки по изпълнение на регламента за ПЕПП. С Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на КСО се въвеждат и изменения в КЗ относно прилагането на Регламента за ПЕПП.

Във връзка с приетата Директива (ЕС) 2021/2118 за изменение и допълнение на Директива 2009/103/ЕО относно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите (Моторната Директива), която трябва да бъде въведена в правото на държавите членки на ЕС до 23 декември 2023 г. и необходимостта да се внесат промени с оглед решаване на въпроси, възникнали при прилагане на Кодекса за застраховането е започнала работата на работната група създадена със заповед на председателя на КФН № З-97 от 15.03.2022 г. по изменение и допълнение на Кодекса за застраховането.

В процеса на работата предложенията на заинтересованите организации и първоначалните предложения на КФН са структурирани в таблица и по тях са направени коментари. Също така предложенията са категоризирани от гледна точка на тяхната спешност и възможност да се приоритизират във времето. Изготвена е таблица с общо предложение за въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2021/2118 и отделно предложение (концепция) за прилагането на компенсационния механизъм по чл. 10а и чл. 25а от Директива 2009/103/ЕО. Първоначално документите са обсъждани на вътрешните срещи на работната група, след което са представяни и обсъждани в рамките на пълния състав на работната група и разпространявани за предоставяне на допълнителни писмени бележки и предложения. Такива предложения бяха предоставени от страна на АБЗ на 03.06.2022 г. по таблицата за структуриране на основните приоритети за изменение и допълнение на КЗ и на 29.06.2022 г. по общото предложение за въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2021/2118. Предложения бяха представени и от АЗББ и БАЗБ на 21.06.2022 г. по въпросите относно замяната на сега съществуващия стикер за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с холограмен стикер.

В процеса на работата по въвеждане на Директива (ЕС) 2021/2118 и във връзка с покана за участие в поредица от семинари, организирани от Европейската комисия на

срещата на 29.06.2022 г. бяха обсъдени въпроси, които да бъдат отправени до организаторите за изясняване на спорни аспекти на директивата. След срещата изменените и допълнени въпроси бяха изпратени на участниците в работната група от Министерство на финансите на 29.06.2022 г. за изпращане в компетентните европейски институции.

1.2. Изготвени становища, практики и указания по прилагането на нормативната уредба

През периода не са приемани практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба.

1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи

За първите 6 месеца на 2022 г. КФН е декларирала, че ще спазва в надзорната си практика следните Насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари:

1. Насоки относно докладването на случаите на неуспешен сетълмент по чл.7 от РЦДЦК;
2. Насоки относно общите процедури и методики за надзорен преглед и процеса на оценка на централните контрагенти съгласно чл.21 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции;
3. Разглеждане и приемане на издадените от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) Насоки относно определени аспекти на изискванията на ДПФИ II за целесъобразност и освобождаване само за изпълнение.
4. Насоки за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции;
5. Насоки за компетентните органи и дружествата, управляващи ПКИПЦК;
6. Насоки относно стрес тестовете за ликвидност в ПКИПЦК и АИФ;
7. Насоки относно таксите за постигнати резултати в ПКИПЦК и в определени видове АИФ.

За първото полугодие на 2022 г. КФН е декларирала, че в надзорната си практика ще спазва следните насоки, издадени от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване:

1. Насоки относно идентификационния код на правния субект.

В отчетния период КФН е декларирала, че ще спазва в надзорната си практика следните насоки, издадени от Европейския банков орган:

1. Насоките относно характеристиките на рисков базирания подход при надзора на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма и мерките, които да бъдат взети при упражняване на надзор въз основа на чувствителността към риск съгласно

член 48, параграф 10 от Директива (ЕС) 2015/849 (изменящи Съвместни насоки ESA/2016/72), EBA/GL/2021/16.

2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС, в т.ч. и подготовка на национални правни актове с цел хармонизиране на националната правна рамка в областта на регулирането на небанковия финансов сектор с европейското право

2.1. Участие в заседания на консултативни органи, институции и други във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През първото шестмесечие на 2022 г. Комисията за финансов надзор (КФН) взе участие в 5 срещи на Експертната група по банково дело, платежни системи и застраховане към Европейската комисия. Освен това системно бяха подготвяни отговори и становища по различни въпроси, разглеждани в работните групи на ЕК.

2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища/ във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През отчетния период представители на КФН подготвяха позиции и становища за работата на постоянните работни групи към съответните водещи ведомства за осъществяване на основните дейности на експертно ниво по съответните политики на ЕС в рамките на координационния механизъм по европейските въпроси. В тази връзка например се взе участие по дейността на РГ 31 с водещо ведомство Министерство на финансите и на РГ 26 по отношение на финансовите услуги.

2.3. Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB

- През първото полугодие на 2022 година по линия на ESRB са извършени, както следва:
- Участие в 9 срещи/телеконференции разговори на органи и структури на ESRB. Заложеният брой срещи в бюджета за 2022 г. е 8, като една от работните групи е планирала да проведе общо 5 работни срещи през годината вместо обичайните четири;
- Във връзка със заседанията на Генералния съвет, са изготвени общо 8 позиции от заложените 10 в бюджета за 2022 г. Броят на позициите варира между 4 и 5 броя на заседание;
- Взето отношение по 26 писмени процедури на ESRB от заложените 13 в бюджетната прогноза. Броят на писмените процедури зависи от програмата и естеството на проблемите, по които работят съответните работни групи през годината, поради

- което техният брой може да бъде предвиден с голяма степен на несигурност;
- Попълнени са 2 тримесечни въпросника за рисковете и заплахите в рамките на АТС на ESRB;
 - Изготвен е 1 доклад по изпълнението на препоръка ESRB/2020/7 за ограниченията на разпределение на дивиденди и други променливи възнаграждения по време на Covid-19.

2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

С оглед на факта, че присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) продължава да бъде основен приоритет пред външната политика на държавата и през 2022 г., представители на КФН взимат участие както в срещи на работни групи на ОИСР, като например на Работната група за частни пенсии (WPPP), така и в срещи между българските институции, като заседанията на Междуведомствената експертна комисия към Междуведомствения координационен механизъм по кандидатурата на България за членство в ОИСР. Освен това КФН оказва съдействие на МФ като водеща институция, предоставяйки данни, позиции и становища във връзка с членството на България в комитети и работни групи на ОИСР.

3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници (участие във форуми и работни групи или консултативни комитети/сътрудничество с други международни или европейски органи и институции)

3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС

По отношение на т. 3 от показателите „Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници“ следва да бъде посочено, че КФН не участва пряко във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС, но предоставя становища по теми, попадащи в компетенциите на българския регулаторен орган.

През отчетния период КФН изготви становища по рамкови позиции относно 4 нови законодателни предложения на ЕС: MiFIR, ESAP, AIFMD/UCITS, ELTIF. Бяха предоставяни и регулярни становища за срещи по преговорите. Представители на КФН активно работеха по подготвяне на становища и позиции във връзка с рамката за възстановяване и реструктуриране на (пре)застрахователите (IRRД) и досието „Платежоспособност 2“. Продължи и работата по пакета за дигитални финанси.

3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции

През отчетния период бяха попълвани въпросници към международни и европейски органи и институции, сред които такива на IOSCO, IAIS и IOPS, на които КФН е член. През полугодieto се проведе също така среща на КФН с представители на Международния валутен фонд.

През първото шестмесечие на 2022 г. експерти от управление „Осигурителен надзор“ взеха участие в проведените в гр. Париж, Франция, срещи на Работна група за допълнително пенсионно осигуряване (WPPP) към ОИСП и съвместни срещи на WPPP с Международната организация на пенсионните надзорни органи (IOPS) и Международната асоциация за пенсионни изследвания (IPRA). В рамките на посещението е проведена и неформална среща с държавите кандидат-членки на ОИСП, на която бяха дискутирани аспекти от процеса на присъединяването към ОИСП с акцент в областта на частното пенсионно осигуряване.

4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС

4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС

По отношение на т. 4 от показателите за изпълнение по бюджетните програми „Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС“ следва да се посочи, че през първото полугодие на 2022 г. заседанията на ESMA и на ЕЮРА започнаха да се провеждат и присъствено, освен чрез телеконферентни разговори. Това се дължи на подобряване на извънредната ситуация във връзка с Covid-19 и действията на ЕС и на държавите членки в посока ваксинация и намаляване на разпространението на вируса. Като се има предвид, че заради пандемичната обстановка през последните години се появяват допълнителни задачи, ангажименти, проблеми, свързани с небанковия финансов сектор и справянето му с кризата, от европейските органи се организират и извънредни срещи. Освен това все повече заседания и срещи на работни групи се провеждат чрез конферентни разговори, тъй като това е по-лесен и удобен начин за дискутиране и решаване на актуални проблеми, веднага когато възникнат. Отчетените заседания за първото шестмесечие на 2022 г. не включват само срещите на най-високо ниво на ESMA и ЕЮРА – тези на Съветите на надзорниците, но също така и заседания на работните групи на двете регулаторни институции. При тях също се наблюдава зачестяване с цел обсъждането на множество технически казуси по отношение на надзорните политики на ЕС. През отчетния период КФН се присъедини в работата на 5 нови работни групи на ESMA и ЕЮРА.

Освен това КФН има представители в работни групи към Европейския банков орган (ЕБО), като например в Подгрупата за инвестиционните посредници (SGIF), като в тази

връзка служителите на българския надзорен орган взимат активно участие както в срещи на ЕБО, така и в подаването на информация, подготвянето на становища и бележки.

През първото полугодие на 2022 г. за първи път бяха излъчени представители на КФН в подкомитетите на Съвместния комитет на Европейските надзорни органи и в тази връзка членовете от страна на българския регулатор участват в работата на подкомитетите чрез подаване на информация, присъствие на срещи и попълване на въпросници.

4.2 Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС

Във връзка с изложеното в т. 4.1. се наблюдава и голям брой позиции/становища, изготвени през отчетния период – 330, като 170 са позиции за заседанията на най-високо ниво в ESMA и EIOPA. Подготвяни са и становища по писмени процедури за коментари и гласуване от страна на представителите в Съветите на надзорниците, като има и такива, по които не е изпращан изричен отговор, тъй като се е прилагало мълчаливото съгласие. В отчетеното число се включват и документи, подготвяни за срещи на работните групи на европейските регулатори.

4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни

Броят на изготвените отговори на искания за информация, попълнените въпросници, предоставените анализи и статистически данни през последните години расте отново във връзка с предизвикателствата, пред които се изправи светът заради пандемията. Както и миналата година, голям процент от изискваната информация се отнася до защитата на потребителите на небанковите финансови услуги. Освен на ESMA и EIOPA са изпращани отговори на различни запитвания на национални компетентни органи.

5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането

През първо полугодие на 2022 г. служителите на управление „Застрахователен надзор“ взеха участие в срещи на колегиума на надзорните органи на 6 групи.

6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензии, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.

6.1 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, са изготвени проекти за:

- 13 (тринадесет) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на ИП;

- 1 (едно) решение за отнемане на лиценз на инвестиционен посредник (отказ от лиценз);
- 1 (едно) решение за отказ за издаване на лиценз на инвестиционен посредник;
- 6 (шест) решения по производства във връзка с уведомления по чл. 5 от ЗПФИ за прилагане на освобождаване за 2022 г.
- 13 (тринадесет) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на управляващо дружество;
- 2 (две) решения относно промени в състава на управителния съвет на Фонда за компенсиране на инвеститорите;
- 1 (едно) разрешение за организиране и управление на договорен фонд;
- 3 (три) разрешения за прекратяване на договорни фондове;
- 1 (едно) разрешение за инвестиране на захранващ договорен фонд в преобразувана главна схема;
- 35 (тридесет и пет) решения за одобрение на промени в правилата по чл. 13, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ на договорни фондове;
- 17 (седемнадесет) решения за одобрение на промени в правилата за оценка на активите на договорни фондове;
- 20 (двадесет) решения за одобрение на промени в правилата за управление на риска на договорни фондове;
- 1 (едно) решение за издаване на разрешение за организиране и управление на национален инвестиционен фонд;
- 14 (четирнадесет) решения за одобрение на промени по чл. 179 от ЗДКИСДПКИ;
- 2 (две) решения за вписване на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, в регистъра на КФН;
- 3 (три) решения за лицензиране на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове;
- 2 (две) производства за оценка на квалифицирани участия в инвестиционни посредници;
- 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в инвестиционен посредник;
- 2 (две) производства за оценка на квалифицирани участия в управляващи дружества;
- 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в управляващо дружество;

В производствата разглеждани в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ и по-конкретно в отдел „Инвестиционни посредници, предприятия за колективно инвестиране и пазари на финансови инструменти“ се наблюдава тенденция за намаляване на броя на производствата за текущи одобрения на промени в дейността на поднадзорни лица. От друга страна, през първото шестмесечие на 2022 г. са инициирани повече нови производства за издаване лицензи и производства, свързани с дейността на вече създадени национални инвестиционни фондове. В резултат на изложеното се наблюдава намаляване

на общия брой на производствата, но се инициират повече такива, за които се дължат по-високи лицензионни такси.

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, са изготвени и проекти за:

- 29 (двадесет и девет) решения за издаване на одобрения на промени в устава на дружества със специална инвестиционна цел;
- 24 (двадесет и четири) решения за издаване на одобрения на лица за членове на съвета на директорите на дружества със специална инвестиционна цел;
- 8 (осем) решения за издаване на одобрение за възлагане на дейност на трето лице по чл. 27, ал. 4 от ЗДСИЦДС по отношение на дейността на ДСИЦ;
- 4 (четири) решения за издаване на одобрение на Правила за управление на риска на ДСИЦ при участие в учредяването или в придобиването на дялове или акции в специализирано дружество по чл. 28, ал. 1 от ЗДСИЦДС;
- 1 (едно) решение за отнемане на лиценз за извършване на дейност като ДСИЦ;
- 1 (едно) решение за прекратяване на производство за издаване на разрешение за прекратяване на ДСИЦ по чл. 28 от ЗДСИЦ (отм.), открито през м. март 2020 г., поради неизпълнение на неколккратно дадени на дружеството указания;
- 4 (четири) решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на акции или варианти;
- 10 (десет) решения за одобрение на проспект за допускане до търговия на емисии облигации или акции;
- 25 (двадесет и пет) писма за допълнителна информация и документи по производства за разглеждане на проспекти;
- 4 (четири) докладни записки и писма във връзка със задълженията на КФН по Делегиран Регламент (ЕС) 2017/587 и Делегиран Регламент (ЕС) 2017/588;
- 4 (четири) решения за издаване на временна забрана за публикуване на търгови предложения;
- 6 (шест) решения по протокол за не издаване на окончателна забрана за публикуване на търгови предложения;
- 1 (едно) решение по протокол за прекратяване на производство за разглеждане на предложение за изкупуване;
- 9 (девет) решения за вписване на емисии акции или варианти след успешно приключило първично публично предлагане;
- 2 (две) решения за вписване на публични дружества и издадените от тях емисии акции;
- 8 (осем) решения за отписване на публични дружества и издадените от тях емисии акции;
- 2 (две) решения за отписване на емисии облигации и на дружествата като емитенти на облигации;

- 2 (две) решения за отписване на емисия облигации и на емисия варанти;
- 3 (три) проекта на заповед за възстановяване на такса и 2 (две) докладни записки в тази връзка;
- 1 (едно) решение за признаване на придобита квалификация за извършване на дейност като инвестиционен консултант;
- 1 (едно) решение по протокол за прекратяване на производство за признаване на придобита квалификация за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти;
- 1 (едно) решение за отнемане правото за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти;
- 46 (четиридесет) обработени и изготвени различни документи и материали (заявления за допускане до изпит, предложения за заседания, писма, прес-съобщения и др.) във връзка с проведените през м. май 2022 г. изпити за придобиване на право за извършване на дейност като брокер на финансови инструменти и като инвестиционен консултант.

За първото полугодие на 2022 г. в управление „Застрахователен надзор“ са изготвени проекти на 67 (шестдесет и седем) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения:

- 2 (две) решения за издаване на допълнителен лиценз на застрахователни дружества;
- 1 (едно) решение за одобрение на придобиване или увеличаване на квалифицирани участия в застрахователни дружества;
- 23 (двадесет и три) решения относно одобрения на членове на управителни и контролни органи на застрахователни и презастрахователни дружества и застрахователни холдинги и на лица, осъществяващи ключови функции в застрахователни или презастрахователни дружества;
- 10 (десет) решения за утвърждаване на одитори на застрахователни или презастрахователни дружества и застрахователни холдинги;
- 5 (четири) решения за прекратяване, спиране и възобновяване на административни производство;
- 4 (четири) решения във връзка с прилагане на регулаторни режими по отношение на застрахователи с отнет лиценз.
- 22 (двадесет и две) решения за допускане до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер през 2022 г.
- За първото полугодие на 2022 г. в управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти на 42 (четиридесет и два) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения:
- 3 (три) решения за издаване на одобрение на членове на управителни и надзорни органи на пенсионноосигурителни дружества;
- 4 (четири) решения за одобрение на изменения и допълнения в правилник за организацията и дейността на управляван от пенсионноосигурително дружество

- универсален пенсионен фонд, професионален пенсионен фонд, доброволен пенсионен фонд или доброволен пенсионен фонд по професионални схеми;
- 4 (четири) решения за съгласуване избора на одитори на пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове;
 - 1 (едно) решение за одобряване на технически лихвен процент, използван при определяне на размера на пенсиите , изплащани от доброволен пенсионен фонд по чл. 246, ал. 1, т. 3 и ал. 3, т. 3 от КСО;
 - 1 (едно) решение за одобряване на технически лихвен процент, използван при определяне на размера на пенсиите, изплащани от доброволен пенсионен фонд по професионални схеми по чл. 246, ал. 3, т. 3 от КСО;
 - 3 (три) решения за вписване на фонд за изплащане на пожизнени пенсии в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 от ЗКФН;
 - 26 (двадесет и шест) решения за допускане на заявителите до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер по чл. 7, ал. 1 от Наредба № 31.

6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим

- През посоченият период, в управление „Застрахователен надзор“ са разгледани заявления и са изготвени проекти на 10 (десет) индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим;
- 6 (шест) решения за вписване на застрахователни брокери във водения от КФН регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;
- 4 (четири) решения за заличаване на застрахователни брокери от водения от КФН регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;

6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт

6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;

През отчетния период в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са получени нотификации, както следва:

- Нотификации на инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 21 броя;
- Нотификация за място на търговия – 0;
- Нотификация на Централен депозитар на ценни книжа – 0;
- Нотификация на управляващи дружества – 1;
- Нотификации на колективни инвестиционни схеми от ЕС – 14 броя;
- Нотификация на лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 1 брой;
- Нотификации на алтернативни инвестиционни фондове – 38 броя;
- Нотификации на EUVECA – 21 броя;
 - Прекратени нотификации на лица от ЕС – 52 броя:
- На инвестиционни посредници – 9 броя;

- На управляващи дружества – 0;
- На колективни инвестиционни схеми – 37 броя;
- На лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 0;
- На алтернативни инвестиционни фондове – 3 броя;
- На EUVECA – 3 броя.
 - Изпратени нотификации на лица от България в ЕС – 0;
 - Прекратени нотификации на лица от България в ЕС – 0.
- През първото полугодие на 2022 г. КФН е нотифицирана чрез портала за уведомяване, създаден и поддържан от ESMA/ЕОЦКП за общо 42 проспекта, от които 23 нотификации за допълнение на проспекти и 19 нотификации за нови проспекти.

През отчетения период в управление „Застрахователен надзор“ са получени нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници да извършват трансгранична дейност, както следва:

- 3 (три) уведомления до компетентни органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в Република България да преустановят извършването на дейност на тяхна територия;
- 4 (четири) уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в България да разширят обхвата на извършваната на тях дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги чрез предоставянето на услуги на територията на нови държави членки;

Към посочения период общият брой застрахователни дружества със седалище в Република България, заявили намерение да извършват трансгранична дейност, възлиза на 17, застрахователните посредници са общо 58.

6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България.

За първото полугодие на 2022 г. в управление „Застрахователен надзор“ са получени нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници със седалище в ЕС и ЕИП да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, както следва:

- ✓ 4 (четири) уведомления до КФН за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да извършват дейност на територията на Република България;
- ✓ 2 (две) уведомления до КФН от органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България;
- ✓ 115 (сто и петнадесет) уведомления до КФН от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да извършват на територията на Република България

дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги или правото на установяване;

- ✓ 184 (сто осемдесет и четири) уведомления до КФН от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България.

За периода общият брой застрахователни дружества със седалище в държави членки, заявили намерение да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, възлиза на 417, застрахователните посредници са общо 2 096.

6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания

За разглеждания период в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са разгледани 6 (шест) броя уведомления по чл. 5 от ЗПФИ за прилагане на освобождаване за 2022 г. съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2021/1833 на Комисията от 14 юли 2021 година за допълнение на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на критериите за това кога дадена дейност следва да се счита за допълнителна към основната стопанска дейност на групово равнище и две уведомления за прехвърляне на квалифицирано участие съответно в инвестиционен посредник и в управляващо дружество.

В управление „Застрахователен надзор“ са разгледани 6 (шест) проекта на договор за прехвърляне на дейности или ключови функции на застрахователни или презастрахователни дружества по смисъла на чл. 110 от КЗ

През периода са разгледани документи относно 20 (двадесет) промени в застрахователи или презастрахователи, които не подлежат на одобрителен режим, в т.ч. други ключови функции на уведомителен режим, правила за уреждане на претенции, промени в организационната структура и други.

През отчетния период са разгледани документи относно 28 (двадесет и осем) промени в застрахователни посредници, които не подлежат на одобрителен режим, в т.ч. нови управители или лица, които отговарят за дейността по разпространение на застрахователни продукти.

През отчетния период за първото полугодие на 2022 г. от служители на управление „Осигурителен надзор“ е извършен текущ преглед на 39 вътрешни документи, внесени от пенсионноосигурителните дружества, които са проверени от гледна точка на тяхната законосъобразност и синхрон спрямо останалите вътрешни документи. При част от тях бяха дадени насоки и препоръки за прецизирането им.

6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент

През отчетния период не са утвърждавани технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност, които се прилагат за изчисляване на пенсионните

резерви ежегодно към 31.12., тъй като тази информация се изготвя и публикува на електронната страница на КФН в края на календарната година.

6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове

През отчетния период съгласно изискването на чл. 193, ал. 2 от КСО с Решения № 33-УПФ и № 34-ППФ на КФН от 13.01.2022 г. е определена минималната доходност при управлението на универсалните и професионалните пенсионни фондове за периода от 31.12.2019 г. до 31.12.2021 г., а с Решения № 316-УПФ и № 317-ППФ на КФН от 19.04.2022 г. беше определена минималната доходност при управлението на универсалните и професионалните пенсионни фондове за периода от 31.03.2020 г. до 31.03.2022 г.

7. Вписване в регистрите на КФН

7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри

Във връзка с воденето и съхраняването на регистрите по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за комисията за финансов надзор (ЗКФН) от Комисията за финансов надзор) и за обновяване на информацията на страницата на КФН във връзка с промяна на обстоятелствата относно поднадзорни лица през отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 407 броя разпореждания и заявки, с които са извършени общо 6433 вписвания на обстоятелства, които най-общо са свързани с актуализиране на данни и документи относно дейността на поднадзорните на управлението лица, периодични справки и отчети, нововъзникнали обстоятелства в хода на осъществяваната дейност от страна на поднадзорните лица или промяна във вписаните, уведомления и други, свързани с делегиране на функции в съответствие с нормативните изисквания.

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени общо 108 (сто и осем) проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от КФН публични регистри, които обхващат 30 разпореждания за периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, 58 за нововъзникнали факти и обстоятелства, подлежащи на вписване във водените от КФН регистри и 30 (тридесет) разпореждания за установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени 18 броя разпореждания за заличаване на данни за ПОД в публичния регистър на КФН, за които са отпаднали основанията за вписването им по Наредба № 15 от 05.05.2004 г. за воденето и съхраняването на регистрите от Комисията за финансов надзор и за подлежащите на вписване обстоятелства, и във връзка с §23 от ПЗР към НИД на Наредба № 15. Също така експерти от дирекция “Осигурителен надзор” текущо следят и информацията за влизането в сила на издадените от заместник - председателя наказателни постановления, споразумения

и решения за приложени принудителни административни мерки, като през отчетния период са изготвени 3 броя разпореждания за вписване на обстоятелства във водения от КФН публичен регистър на дружествата за допълнително социално осигуряване.

През първото полугодие на 2022 г. са изготвени 120 разпореждания за вписване на съответните обстоятелства във водения от КФН публичен регистър на дружествата за допълнително социално осигуряване.

7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН

През периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са отразени общо над 350 обстоятелства за вписване на промени по отношение на поднадзорните на управлението лица и обстоятелства за обновяване на информацията на интернет страницата на КФН относно одобрения, актуализиране на списъци и нотификации, прес-съобщения и други.

През полугодията на 2022 г. с разпорежданията са извършени общо 831 (осемстотин тридесет и едно) вписвания на обстоятелства във водените от КФН регистри, като по отношение на периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия, са извършени 489 (четиристотин осемдесет и девет) вписвания на обстоятелства, по отношение на нововъзникнали факти и обстоятелства по наложени административни санкции, са извършени 247 (двеста четиридесет и седем) вписвания на обстоятелства, и по отношение на установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност, са извършени 95 (деветдесет и пет) вписвания на обстоятелства.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са извършени общо 4093 вписвания на обстоятелства във водените от КФН публични регистри на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове и на професионалните схеми, фондовете за извършване на плащания, както и на осигурителните посредници на дружествата за допълнително социално осигуряване.

8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица

Дистанционният контрол е самостоятелна част от надзорната дейност, при която се извършва анализ на постъпващата в КФН информация. Чрез него се осъществява постоянно наблюдение и периодична оценка на състоянието на поднадзорните лица и резултатите от тяхната дейност. Целта е регулярен мониторинг за спазване на нормативната уредба и законосъобразността на извършваната дейност, с оглед постигане на законово определените цели на регулатора - защита интересите на инвеститорите и потребителите на предлаганите услуги и осигуряване на прозрачност и информираност за дейността на участниците на пазара.

Проверките, свързани с текущия надзор, осъществяван от експертите от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през първото шестмесечие на 2022 г., обхващат

основно проверки на представените на КФН, „Българска фондова борса“ АД и на обществеността индивидуални и консолидирани годишни и междинни финансови отчети/уведомления; провеждането на общи събрания на акционерите (ОСА); уведомления относно вътрешната и важната информация за поднадзорните лица, както и друга периодично разкривана информация. В резултат на констатирани в хода на текущия надзор несъответствия в дейността на поднадзорните лица с приложимите нормативни изисквания са инициирани тематични проверки на същите. През отчетния период са извършени тематични проверки, обект на които е спазването на разпоредбите на ЗППЦК от страна на емитентите на облигации и от страна на доверениците на облигационерите, спазването на изискванията, приложими към дейността на управляващите дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове. Извършени са проверки за изпълнението на задълженията за предоставяне на дължимата информация на КФН, обществеността и на регулирания пазар, на който са допуснати за търговия финансовите инструменти на поднадзорните лица. През отчетния период на 2022 г., на база обобщени данни за нормативно съответствие с изискванията на разпоредбите на чл. 145, ал. 1 и следващите от ЗППЦК, са извършени тематични проверки, свързани с разкриване на значително дялово участие в капитала на публични дружества чрез придобиване или прехвърляне, пряко или непряко на правото на глас в общото събрание на публичното дружество.

През първото шестмесечие на 2022 г. се наблюдава нарастване броя на дистанционните проверки, свързани с текущия надзор на дейността на поднадзорните на КФН лица, което в голяма степен се дължи на динамиката на финансовите пазари, изразяваща се в поведението на инвеститорите, които предприемат действия в опит да минимизират евентуални загуби от държането на финансови инструменти. В тази връзка нарастващият поток на постъпващата в КФН информация е в пряка зависимост от поведението на инвеститорите и конюктурата на пазара.

Към 30.06.2022 г. извършените дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица са в размер на 14 219 броя.

От началото на войната на Русия с Украйна, рисковете на финансовите пазари нараснаха предвид очакванията за значителни негативни икономически последици.

Във връзка с предприети през 2020 г. от страна на КФН мерки, свързани с разпространението на Covid-19 и отражението му върху дейността на УД и управляваните от тях КИС, които продължават и през настоящата година, през първото шестмесечие на 2022 г. продължи мониторинга върху управлението на ликвидния риск при КИС, свързан с подавани поръчки за обратно изкупуване на дялове на стойност над 10% от нетната стойност на активите на КИС. Въз основа на предоставената през отчетния период информация от поднадзорните лица са констатирани единични случаи на подадени поръчки за обратно изкупуване на стойност над посочената, като не са установени ликвидни проблеми, свързани с тяхното изпълнение.

През отчетния период приключи стартирала през 2021 г. тематична дистанционна проверка по отношение на задължението на УД за съобразяване на дейността им с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламент (ЕС) 2019/2088) по повод задължението за изготвяне на политики за интегриране на рисковете, оповестяване на информация на интернет страниците им, актуализация на политиките за възнаграждения на УД и проспектите на КИС.

При извършените проверки на клиентските активи, разпределени на подлежащи и неподлежащи на компенсиране от Фонда за компенсиране на инвеститорите, проверки на сключваните сделки с финансови инструменти, допуснати до търговия или заявени за допускане за търговия на регулиран пазар, проверки за спазване изискванията за капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционните посредници и уведомления относно пазарни злоупотреби се наблюдава тенденция на увеличение през първото шестмесечие на 2022 г. спрямо първото шестмесечие на 2021 г., което е в резултат засиления дистанционен надзор над инвестиционния сектор.

На база получените периодични справки и отчети от застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, през първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени 313 (триста и тринадесет) дистанционни проверки.

Съгласно чл. 311, ал. 3, т. 1 от КЗ, застрахователните брокери представят в КФН годишни справки и отчети – в срок до 31 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят, по образец, утвърден със Заповед № № 3-147 от 10.06.2021 г. на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, през първото полугодие на 2022 г. са извършени проверки на 345 застрахователни брокера, които са извършвали дейност през отчетната 2021 г. В резултат на дистанционните проверки, са актуализирани подадените данни от 334 застрахователни брокера, 9 са преустановили дейността си през периода и на 2-ма са съставени актове за не подаването на годишните справки и отчети.

Предвид горното, през полугодieto са извършени общо 658 (шестстотин петдесет и осем) дистанционни проверки, с което се наблюдава изпълнение на времевия план на заложените 1240 бр. в годишната бюджетна прогноза за 2022 г.

Управление „Осигурителен надзор“ извършва текущ надзор за законосъобразност върху дейността на пенсионноосигурителните дружества (ПОД), фондовете за допълнително пенсионно осигуряване (ФДПО), фондовете за извършване на плащания (ФИП) и върху дейността на банките - попечители по Кодекса за социално осигуряване (КСО). Този текущ надзор се осъществява дистанционно и чрез проверки на място. Извършват се и документални проверки по жалби на осигурени лица и сигнали от ПОД.

Управление „Осигурителен надзор“ осъществява дистанционен надзор на база на финансови отчети и справки за дейността на пенсионноосигурителните дружества,

управляваните от тях ФДПО, ФИП и на банките-попечители със следната периодичност на представяне:

- ежедневно - за дейността на ФДПО, ФИП и банките - попечители;
- периодично - месечно, тримесечно и годишно - за дейността на ПОД, ФДПО и ФИП.

Ежедневен надзор

На базата на ежедневно получаваните от ПОД и от банките-попечители справки за дейността на фондовете, през първите шест месеца на 2022 г. са извършени 5 960 ежедневни проверки на получената информация за дейността на ФДПО, ФИП и на банките - попечители. При тези проверки се следи за законосъобразността на сключените сделки с активите на пенсионните фондове, в т.ч. спазването на законовите ограничения, на забраните при инвестиране на активите на фондовете, на притежаваните инвестиции в един емитент, на начина на извършване на оценката на активите и правилното им отразяване от ПОД и по регистрите на банките - попечители. При осъществявания ежедневен надзор се следи и за правилното отчисляване на инвестиционната такса и удръжката от всяка осигурителна вноска във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, изменението на стойността на нетните активи, правилното определяне на броя дялове, съответстващ на постъпилите и изтеглени суми, както и правилното изчисляване на стойността на един дял. По отношение на фондовете за извършване на плащания се следи и за правилното отчисляване на таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО. Резултатите от ежедневния надзор са отразени в аналитични месечни доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него ФДПО и ФИП, както и ad-hoc в доклади и докладни записки.

Периодичен надзор

През отчетния период на 2022 г. са извършени 70 проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД и 327 проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове. На база информацията от финансовите отчети и справки са изчислени и съблюдавани нормативните показатели за дейността на ПОД и управляваните фондове, чрез които ежемесечно се следи за законосъобразното осъществяване на дейността на ПОД. Нормативно определените показатели са граница на платежоспособност, ликвидност на ПОД и на фондовете, резерв за гарантиране на минималната доходност за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и резерв за гарантиране на brutните вноски (за универсалните пенсионни фондове). Ежемесечно са анализирани ръстът на активите и на осигурените лица във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, инвестициите и доходността на фондовете, отчислената инвестиционна такса за ПОД от доброволните пенсионни фондове (ДПФ), доброволните пенсионни фондове по професионални схеми (ДПФПС), такса управление от осигурителните вноски на ДПФ и ДПФПС, както и ръста на активите и инвестициите във фондовете за извършване на плащания. На база информацията от годишните отчети и справки през периода са изчислени и анализирани и общите финансови показатели. Тези показатели са свързани, както с дейността на ПОД - собствен капитал,

активи, приходи и разходи на ПОД, така и с дейността на фондовете - активи, участници, инвестиции и доход на фондовете.

Във връзка с установени грешки и несъответствия в ГФО на един фонд за извършване на плащания е изпратено писмо до управляващото ПОД, с което е изискана информация за причините за установените грешки и несъответствия. В началото на трето тримесечие е получен отговор от дружеството с информация за причините, както и коригирани отчети за надзорни цели.

През периода е изготвен доклад, обобщаващ изразените мнения в докладите на съвместните одитори на финансовите отчети на ПОД и на управляваните фондове за годината, завършваща на 31.12.2021 г. и техните констатации, съгласно издадените от тях доклади за фактически констатации във връзка с проверката по реда на чл. 187, ал. 3, т. 2 от КСО. На база констатациите на одиторите и извършените допълнителни проверки е изпратено писмо до двете одиторски дружества, извършили проверка и заверка на ГФО на едно ПОД във връзка с установени грешни констатации. Изготвен е и доклад, обобщаващ констатациите на одиторите на ПОД, съгласно издадените от тях доклади за фактически констатации във връзка с изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 3 от КСО за проверка на съответствието на системата за управление с изискванията на КСО и актовете по прилагането му. На база на посочените констатации на одиторите не се наложи предприемането на допълнителни надзорни действия и мерки.

През отчетния период са извършвани междинни изчисления на постигнатата от ФДПО доходност към произволни дати с цел определяне на риска от непостигане на минималната доходност и рисковете по отношение на нейното покриване съгласно нормативните изисквания.

Във връзка с установен значителен спад на цените през първото тримесечие на 2022 г., използвани за преценка на някои акции търгувани на „БФБ-София“ АД беше изготвена докладна записка в която са обективирани констатациите и е насочена към специализирано управление в КФН за предприемане на действия по компетентност. През първото тримесечие на 2022 г. са извършени проверки за спазване разпоредбите на чл. 177, ал. 2 и 3 от КСО във връзка със сключени в края на 2021 г. сделки за продажба на финансови инструменти, притежавани от пенсионни фондове, управлявани от три ПОД. Проверките за две от дружествата са приключи и резултатите от тях са обективирани в нарочни доклади. При едното ПОД не са установени нарушения, а при другото са установени нарушения, за които са съставени актове за установяване на административни нарушения.

С оглед на започналите през месец февруари военни действия между Руската Федерация и Украйна и последвалите нови санкции и мерки срещу Руската Федерация и Република Беларус от страна на ЕС до всички ПОД беше изпратено писмо. С него е изискано извършване на проверки за наличие на осигурителни партии на лица, съдържащи се в списъка на подлежащите на ограничителни мерки лица, образувания и органи, които се съдържа в приложението към Решение 2014/145/ОВППС и уведомяване за резултатите от тях. Също така е изискано в случай че в бъдеще бъде установено наличие на партии на

такива лица да уведомят своевременно КФН. Съгласно постъпилата от всички ПОД информация не е установено наличие на осигурителни партии на такива лица.

Във връзка с притежавани от ФДЗПО, управлявани от две ПОД дялове на румънски АИФ и липсата на информация позволяваща да се направи по безспорен начин извод, дали управляващото дружество е получило разрешение по смисъла на чл. 6 от Директива 2011/61/ЕС през отчетния период е изпратено писмо до надзорния орган на Р. Румъния. С писмото е изискана информация относно съществуването и хода на производството по издаване на лиценз по чл.6 от Директива 2011/61/ЕС на управляващото съответния АИФ дружество. Във връзка с получения отговор спрямо двете ПОД са предприети съответни надзорни действия.

Във връзка с осъществявания надзор и при следване правилата за сътрудничество и координация с компетентните административни звена в КФН през периода са изготвени четири доклада относно инвестирани средства на ФДПО в обезпечени корпоративни облигации. Извършени са проверки за тяхната законосъобразност по отношение приложимите разпоредби на чл. 176, 177а и 178 от КСО, при които не са установени нарушения. В тази връзка през периода до три дружества са изпратени писма с искане на допълнителна информация и документи (копия на документи за вземането на решение, очаквания и прогнози за развитието на емитента и др.) относно инвестирани средства на управлявани от тях фондове в няколко емисии обезпечени корпоративни облигации. На база представените писма са изготвени доклади, в които е констатирано, че на база представената информация и анализ на основни показатели за кредитоспособност на емитентите, очакванията на дружествата са, че емитентите ще могат да изпълняват задълженията си.

През отчетния период на 2022 г. беше изготвен анализ на тенденциите при лицата без осигурителни вноски за последните 12 месеца при УПФ и ППФ за петгодишен период (2017 г. -2021 г.).

През първо и второ тримесечие на 2022 г. са извършени проверки за спазване на изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН на представените в КФН от ПОД пазарни оценки за част от притежаваните от ФДПО инвестиционни имоти към края на четвъртото тримесечие на 2021 г. (на извадков принцип) и към края на първо тримесечие на 2022 г., резултатите от които са отразени в доклади, като при извършените проверки не са установени нарушения.

През отчетния период се извършиха проверки за наличие на групи по смисъла на КСО и спазване на количествените ограничения по отношение на емитентите, представени в инвестиционните портфейли на фондовете, управлявани от четири ПОД. Резултатите от проверките са обективирани в доклади, видно от които не са установени нарушения на КСО.

През периода е анализирана регулярно представяната в КФН информация от няколко дружества във връзка с осъществяван засилен мониторинг върху просрочените вземания, на управляваните от тях фондове, свързани с притежавани облигационни емисии и с отдавани под наем инвестиционни имоти. Анализирана е регулярно представяната информация и са изготвени доклади, с предложения за ефективни надзорни действия и мерки.

Мониторинг на интернет страниците на ПОД

Във връзка със спазването на разпоредбите на КСО и Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества през периода са извършвани ежемесечни проверки на електронните страници на ПОД, включително за спазване на изискването за публикуване на информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови активи съгласно чл. 180, ал. 1 от КСО. През разглеждания период е извършена проверка на интернет страниците на всички ПОД относно публикуването на одитираните годишни финансови отчети и останалата изискуема информация, съгласно чл. 190, ал. 2 от КСО. При проверките не са констатирани несъответствия или пропуски, които да налагат предприемане на надзорни мерки.

9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица

През първото шестмесечие на 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени общо 13 доклада, в 10 от които са отразени резултатите от осъществявания дистанционен надзор върху дейността на УД и предприятията за колективно инвестиране по отношение на извършени проверки на представените периодични финансови отчети, както и по отношение изпълнение на задълженията за разкриване друга регулирана информация. Изготвени са 3 доклада, в които са отразени резултатите от извършени дистанционни проверки на 3 УД във връзка с оценка на клиентските активи, подлежащи на компенсиране от ФКИ, по отношение на предоставяните от тях допълнителни услуги по чл. 86, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ – управление на портфейл по собствена преценка, без специални нареждания на клиента, и инвестиционни консултации.

За първите 6 месеца на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 35 (тридесет и пет) аналитични доклада на база получени в КФН тримесечни справки и отчети от застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Започната е подготовката на още аналитични доклади, които към края на юни 2022 г. не са финализирани. Освен това от управление „Застрахователен надзор“ е изготвен и един доклад съгласно обобщените индивидуални данни от справките и отчетите на застрахователните брокери, които са извършвали пре/застрахователно посредническа дейност през отчетния период, към 31.12.2021 г., като общия брой изготвени аналитични доклади от управлението за първите 6 месеца на 2022 г. е 35.

Резултатите от извършените проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД, и проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове са изложени в доклади. През разглеждания период от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени общо 60

месечни и 8 годишни аналитични доклада за дейността на всяко ПОД и управляваните от него фондове, както и 7 месечни обобщени аналитични доклада.

10. Съставени актове за установяване на административно нарушение (АУАН)

В резултат на осъществявания дистанционен надзор и извършваните проверки на място в периода 01.01.2022 г. – 30.06.2022 г. от служителите в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са съставени и връчени 115 акта за установяване на административни нарушения (АУАН), касаещи 136 извършени деяния. За сравнение може да бъде отбелязано, че за първото полугодие на 2021 г. са съставени и връчени 321 АУАН, с които са установени 451 административни нарушения, а за същия период през 2020 г. съставените и връчени актове са 315, касаещи 515 установени административни нарушения. Намаленият брой установени административни нарушения е последица от предприетата активна разяснителна и подпомагаща кампания от КФН, насочена към поднадзорните лица, изразяваща се в публикуване на чести съобщения на официалната страница на КФН, изпращане на циркулярни напомнителни писма, както и провеждане на срещи с представители на браншовите организации. В случай че намаляването на броя съставени актове се запази като тенденция, това ще бъде отразено при залагане на данните за следващите отчетни периоди.

През първото полугодие на 2022 г. са съставени 106 (сто и шест) актове за установяване на административни нарушения относно неспазени нормативни разпоредби от поднадзорните лица в управление „Застрахователен надзор“, с които са констатирани 141 (сто четиридесет и едно) административни нарушения.

В резултат на установени нарушения на разпоредбите на КСО, през отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са съставени 33 (тридесет и три) акта за установяване на административни нарушения, с които са установени 13 (тринадесет) нарушения на чл. 177, ал. 2, т. 2 от КСО във връзка с §1, ал. 2, т. 3, б. „а“, подбуква „аа“ от ДР на КСО, 2 (две) нарушения на чл. 177, ал. 2, т. 6 от КСО във връзка с §1, ал. 2, т. 3, б. „а“, подбуква „аа“ от ДР на КСО, 1 (едно) нарушения на чл. 178, ал. 7 от КСО, 1 (едно) нарушения на чл. 178, ал. 1 от КСО и 1 (едно) нарушение на чл. 9, ал. 4, т. 1 от Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са сключени 2 (две) споразумения, с които са наложени имуществени санкции. Издадени са и 4 (четири) резолюции за прекратяване на административно наказателни производства.

11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН

През първото полугодие на 2022 г. във връзка с общо 188 установени нарушения от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са предприети действия по събиране на наложените административни наказания като са изпратени покани за доброволно изпълнение (ПДИ) на задълженията или същите са изпратени за събиране на вземания към НАП. Предприетите действия значително надвишават заложените прогнозни данни и целият своевременното събиране на наложените административни наказания, тъй като забавянето

в заплащането е свързано и с лихви за нарушителите, което допълнително би затруднило изпълнението им.

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са открити 25 (двадесет и пет) производства по принудително събиране на публични вземания и са изпратени 26 (двадесет и шест) покани за доброволно изпълнение.

Предвид отчетените по-горе резултати се очаква да бъде изпълнена заложената прогноза от 80 мерки (производства) във връзка със събиране на вземанията.

В съответствие с действащите вътрешни правила за организацията и отчетността на собствените приходи на КФН експерти от дирекция “Осигурителен надзор” осъществяват текущ контрол и предприемат действия за събиране на дължимите суми по влезлите в законна сила наказателни постановления и на таксите за осъществяване на общ финансов надзор.

12. Издадени наказателни постановления

Намаленият брой съставени и връчени актове за установяване на административни нарушения има за логична последица и намаляване броя на издадените наказателни постановления. За първото шестмесечие на 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са издадени общо 81 наказателни постановления (НП) във връзка с установени 144 нарушения. За сравнение може да бъде отбелязано, че за същия период на 2021 г. са издадени 317 НП, с които са наложени санкции за 412 извършени нарушения. Броят издадени наказателни постановления е под прогнозирания такъв, но фактор за това са и приетите изменения в ЗАНН, в сила от края на декември 2021 г., с които са предвидени нови възможности за приключване на образуваните административно наказателни производства, освен издаване на НП. От началото на 2022 г. както по инициатива на заместник-председателя, ръководещ Управление „Надзор на инвестиционната дейност“, така и по инициатива на лицата, спрямо които са започнати административно наказателни производства, са сключени споразумения, при които с последиците на влязло в сила наказателно постановление са наложени административни наказания по 20 образувани производства. Фактор за намаляване броя на издаваните наказателни постановления е и новата детайлна уредба на института на маловажния случай, разписан в чл. 28 от ЗАНН. При прилагане на новата правна уредба, в периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г. са издадени 77 броя предупреждения във връзка с 89 извършени административни нарушения, попадащи в обхвата на описаните в ЗАНН критерии за маловажен случай. За сравнение може да бъде отбелязано, че за същия период на 2021 г. издадените предупреждения са едва 12 във връзка с 13 административни нарушения. Поради това, с оглед постигане на прозрачност в административнонаказателната дейност, за следващия прогнозен период като показател следва да се заложи прогнозиране и отчитане на сключените споразумения и издадените предупреждения по чл. 28 от ЗАНН.

Намаленият брой издадени НП дава отражение върху броя на постъпилите жалби срещу издадени НП като постъпилите такива за първото шестмесечие на 2022 г. са по-малко

от тези през съответния период на 2021 г., но са съответстващи на прогнозирания брой за периода.

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са издадени 84 (осемдесет и четири) наказателни постановления от заместник–председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Следва да се има предвид, че от 23.12.2021 г. са в сила съществени изменения в Закона за административните нарушения и наказания. Съгласно новата нормативна уредба, административнонаказателните преписки могат да бъдат приключени, както с наказателно постановление, така и с предупреждение, с мотивирана резолюция или със споразумение.

През отчетния период на 2022 г. от управление „Осигурителен надзор“ са издадени 17 (седемнадесет) наказателни постановления, с които са наложени 3 (три) имуществени санкции и 14 (четиринадесет) глоби, като всичките са обжалвани.

13. Изготвени становища по постъпили жалби срещу наказателни постановления

През отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 74 броя становища относно основателността на постъпили жалби срещу наказателни постановления. Намаленият брой издадени НП дава отражение върху броя на постъпилите жалби срещу издадени НП като постъпилите такива за първото шестмесечие на 2022 г. са значително по-малко от тези през съответния период на 2021 г.

През отчетния период от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 30 (тридесет) становища по жалби срещу наказателни постановления. Намаленият брой становища по жалби се дължи на по-малкия брой наказателни постановления.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени 17 (седемнадесет) становища по жалби срещу всички издадени наказателни постановления.

14. Изготвени решения за прилагане на принудителна административна мярка

От управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през първото полугодие на 2022 г. са изготвени 25 броя решения за прилагане на принудителна административна мярка. Отчита се намаляване на броя на прилаганите принудителни административни мерки, поради политиката на минимална интервенция спрямо емитентите на ценни книжа предвид създалата се международна обстановка свързана с разпространението на Covid-19 и отражението му върху дейността на поднадзорните лица, както и новите наднационални изисквания при съставяне, отразяване и представяне на финансово отчетна информация за дейността им.

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са издадени 11 (единадесет) решения за прилагане на принудителни административни мерки от общо заложените в 15 бр. решения за прилагане на ПАМ.

Следва да бъде посочено, че отчетеният по-голям брой на решенията за прилагане на ПАМ през първото полугодие основно се дължи на обстоятелството, че част от поднадзорните лица не са представили в КФН годишните си отчети, справки и доклади в изискуемите срокове.

От управление „Осигурителен надзор“ през отчетния период са изготвени 4 броя решения за прилагане на принудителни административни мерки. С едната принудителна административна мярка, пенсионноосигурително дружество е задължено да приведе инвестираните собствени средства, покриващи границата на платежоспособност в корпоративни облигации, издадени от два емитента, в съответствие с изискванията на чл. 4, ал. 2 от Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН, което да доведе и до привеждането в съответствие с изискването на чл. 4, ал. 7 от Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН. С друга ПАМ пенсионноосигурително дружество е задължено да приеме заявления за промяна на участие на осигурени лица по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, като тази ПАМ е изпълнена от дружеството в срок. В края на отчетния период спрямо две пенсионноосигурителни дружества са приложени ПАМ, с които дружествата са задължени да извършат необходими действия и да приведат активите на управляваните от тях ФДЗПО в съответствие с изискванията на чл. 176, ал. 1 от КСО, като положат изискуемата от закона грижа на добър търговец. Принудителните административни мерки не са обжалвани, като срокът за изпълнение е края на месец юли 2022 г.

15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели

За целите на надзорната дейност на управление „Застрахователен надзор“ през първото полугодие на 2022 г. са изготвени три доклада за определяне на рисковия профил на поднадзорните лица за включването им в годината план програма за проверки на място през 2022 г., както следва:

- на база прилагането на Вътрешните правила относно системата от критерии за определяне на застрахователни дружества и застрахователни групи, са предложени за одобрение с доклад 10 проверки на застрахователни дружества от тях 6 тематични и 4 броя общи (комплексни);
- на база резултатите от прилагането на Процедурата по система от рискови критерии за проверка на място на застрахователни посредници, с доклад са предложени за одобрение 50 застрахователни брокери и 10 застрахователни агенти за включване в Годишния план за проверки на място през 2022 г.
- на база резултатите от прилагането на Наръчник за риск базиран надзор за превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: застрахователния пазар са одобрени и включени в годишния план за проверки на място: 3 застрахователи и 7 застрахователни брокери извършващи дейност по животозастраховане.

Същевременно, през отчетния период, с докладна записка е предложен за одобрение годишен надзорен план за действие, изготвен на база извършен надзорен преглед, включително оценка на стратегиите, процесите и отчетните процедури на застрахователите и презастрахователите със седалище в Република България към 31.12.2020 г., съгласно Наръчника за процеса на надзорен преглед по отношение на дейността на застрахователните и презастрахователните предприятия.

Изготвянето на заложените в бюджетната прогноза 34 надзорни доклада на всеки застраховател и презастраховател, се предвижда да бъде финализирано през втората половина на 2022 г.

В съответствие с Наръчника за прилагане на надзор, основан на риска спрямо ПОД и управляваните от тях ФДПО, всяко тримесечие управление „Осигурителен надзор“ извършва комплексна оценка, базирана на количествените и качествените показатели на всяко ПОД и управляваните от него фондове, въз основа на която се определя рисковия профил на дружествата. През първото тримесечие на 2022 г. е извършена нова комплексна оценка на рисковия профил на всяко дружество, в която е включена системната значимост и „времевият период след последната обща проверка“ към края на четвъртото тримесечие на 2021 г., на база на която е изготвена и утвърдена Годишната програма за осъществяване на проверки на място в пенсионноосигурителните дружества от управление „Осигурителен надзор“ през 2022 г. През второто тримесечие на 2022 г. е извършена нова комплексна оценка на рисковия профил на всяко дружество, в която е включена системната значимост и „времевият период след последната обща проверка“ към края на първо тримесечие на 2022 г.

През месец септември 2021 г. бе утвърден Наръчник за риск базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: Осигурителен надзор (наръчник). Във връзка с изготвяне на рисков профил на всяко ПОД, съгласно утвърдения наръчник от всички дружества беше изисквана информация - попълване на въпросник за самооценка и формуляр за статистическа информация. Представената информация беше анализирана и въз основа на нея беше изготвена за първи път годишна програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от управление „Осигурителен надзор“ през 2022 г.

16. Извършване на проверки на място

През първото шестмесечие на 2022 г. са извършени общо 8 броя планови проверки на място от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, които са приключили с връчване на констативен протокол. Откритите и неприключени проверки на място през 2021 г. ще бъдат отчетени след тяхното приключване.

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени общо 32 (тридесет и две) проверки на поднадзорни лица, от тях:

16.1. общи планови

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ за спазването на изискванията на КЗ и подзаконовите нормативни актове са извършени общо 20 общи планови проверки от заложените 54 бр., както следва:

- 1 проверка на застраховател от заложените 4 бр.;
- 19 проверки на място на застрахователни посредници от заложените 50 бр.

Същевременно, в изпълнение на годишния план за проверки на място по спазването на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма са извършени:

- 2 проверки на застрахователи от заложените 3 бр.;
- 3 проверки на застрахователни брокери от заложените 7 бр.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ е връчен констативен протокол от стартирала през четвърто тримесечие на 2021 г. обща проверка на място на ПОД и управляваните от него ФДПО. При проверката не са установени нарушения. Във връзка с извършената проверка на дружеството са дадени 32 препоръки за подобряване на дейността.

Към края на отчетния период в изпълнение на заложеното в годишната програма на управление „Осигурителен надзор“ за проверки на място в ПОД и банките-попечители през 2022 г. и годишната програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма през 2022 г. стартираха 2 (две) проверки в едно ПОД. Едната проверка е обща за спазване изискванията на нормативните актове по допълнително пенсионно осигуряване, а втората проверка е за спазване изискванията на нормативните актове, уреждащи мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Към края на отчетния период проверките не са приключили.

16.2 тематични проверки

През първото полугодие на 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени 7 тематични проверки на застрахователи, от заложените 6 бр.

Следва да се има предвид, че преизпълнението се дължи на факта, че през отчетния период са извършени и 2 извънредни тематични проверки на място на застрахователи, осъществяващо застрахователна дейност в Република България при условията на правото на установяване. Необходимостта от извършването на проверките е във връзка с провеждано от ЕЮРА тематично проучване с предмет „Застраховки живот и други застраховки за защита на кредитора, разпространявани от банките във връзка с ипотечни кредити“ (bancassurance), като и завишените изисквания към застрахователите и посредниците след влизането в сила през 2018 г. на Директива 2016/97/ЕО относно разпространението на застрахователни продукти.

17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица

През първото полугодие на 2022 г. управление „Застрахователен надзор“ е изготвило 1 годишен анализ за участниците на застрахователния пазар през 2021 г. (в рамките на Годишния отчет за дейността на КФН за 2021 г. и 2 тримесечни анализа за състоянието на застрахователния пазар в България във връзка с изискването на чл. 10 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

Изготвени са и 2 прегледа на рисковете на застрахователния пазар в България, които представят текущото състояние и тенденциите в развитието на застрахователния пазар у

нас. За тази цел, следвайки методологията на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), са конструирани показатели, групирани в няколко основни категории рискове, на които са изложени застрахователите у нас. На база на наличната количествена информация, конструираните времеви редове за показателите служат като инструментариум за постоянен мониторинг на основните тенденции на развитие на застрахователния пазар в България. При изготвянето на анализа на рисковете е извършвана експертна оценка на базата на допълнителна информация и данни.

Във връзка с военните действия на Руската федерация в Украйна и наложените санкции от страна на ЕС, през първото тримесечие на 2022 г. е извършен анализ на експозициите на (пре)застрахователните дружества и застрахователни групи със седалище в Република България в ценни книжа на емитенти от Руската федерация, Украйна и Беларус. Анализът представлява преглед на директните и индиректни инвестиции на дружествата/групите съгласно справките за количествено отчитане по Платежоспособност II, подадени към четвъртото тримесечие на 2021 г., както и оценка на неблагоприятното влияние на два сценария (при различни нива и пълна загуба при фалит – Loss Given Default (LGD)) върху покритието на капиталовото им изискване за неплатежоспособност (КИП) (ДЗ-418/02.06.2022 г.). Анализът е актуализиран с постъпването на актуални отчетни данни към края на първото тримесечие на 2022 г. в рамките на тримесечния преглед на рисковете на застрахователния пазар в България (ДЗ-539/22.07.2022 г.).

18.Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации.

18.1 изготвяне на становища и/или отговори по жалби

Съгласно чл. 17а, ал.2 от ЗКФН, членът на КФН разглежда жалби и сигнали, свързани с поднадзорни на КФН лица. За първото полугодие на 2022 г. са изготвени 611 отговора на жалби на потребители на небанкови финансови услуги и продукти. В бюджетната прогноза за 2022 г. по този показател са заложили 1400 жалби от потребители на небанкови финансови услуги, но вследствие предприетите от страната на КФН мерки и осъществяван надзор се наблюдава спад в постъпилите жалби за първото шестмесечие на годишна база.

18.2 изготвяне на отговори по запитвания и сигнали

В резултат постъпили запитвания и сигнали от граждани, юридически лица, както и от различни институции и организации от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 96 броя отговори.

Исканията/запитванията са постъпили в КФН от асоциации, външни организации, поднадзорни и др. лица, включително чуждестранни, като всяко едно от тях е анализирано и са предприети необходимите действия с оглед систематизиране на информацията, необходима за изготвяне на отговор до лицата. Запитванията са свързани с текущата дейност на поднадзорните лица, с прилагането на националната правна рамка в дейността им, с предоставянето на информация и др.

В преобладаващата си част, постъпилите жалби, сигнали и запитвания са свързани с въпроси от участници в масовата приватизация, такива, свързани с приложното поле на

ЗППЦК, ЗДКИСДПКИ, европейското законодателство и актовете по прилагането им или касаят сигнали за нарушения на действащото законодателство, както и искания от правоохранителните органи, запитвания за притежавани акции от физически или юридически лица, както и запитвания, свързани с публичния статут на вписани в регистъра на КФН дружества.

От управление „Осигурителен надзор“ са извършени проверки по документи на получените през периода сигнали от пенсионноосигурителни дружества във връзка с прехвърляне на средства на осигурени лица от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване, като за периода те са 5 броя. В управление „Осигурителен надзор“ през отчетния период на 2022 г. са постъпили и 18 жалби от осигурени лица и един сигнал срещу поднадзорно лице. Във връзка с постъпилите жалби от страна на служителите в дирекция „Осигурителен надзор“ са извършени проверки с цел изясняване на всички факти и обстоятелства, относими към конкретните случаи и в срок са изготвяни становища по всяка от жалбите.

18.3 изготвени материали/станoviща във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи

През отчетния период не са изготвени материали/станoviща във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи.

18.4 жалби по административен ред

През отчетния период е изготвен 1 отговор на жалби по административен ред.

19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub

19.1 Консултации в Innovation hub

През отчетния период в Innovation hub са постъпили 3 запитвания, с което през първото шестмесечие на 2022 г. е изпълнена прогнозираната стойност.

19.2 Участие във форуми и срещи

През отчетния период са проведени 10 срещи и е реализирана 1 инициатива под наименованието „Силата на младия инвеститор“, която включва обучения в трите пилотни училища. Активностите са, както следва:

- Участие във Fintech Summit – конференция на Капитал
- Участия в многобройни срещи на ITF към Insure Tech
- Участие в сесии на MISC, PTSC and SMSC for the ESMA work on the DLT pilot
- Участие в събитие EIOPA Digital Hour
- Участие в он-лайн работна среща на Task Force група „Crypto assets“ към ESMA
- Участие в проведен ad-hoc разговор на Task Force FISC група във връзка с наложени от ЕК санкции срещу Русия относно криптоактиви
- Участие в работна среща на работна група на Европейския форум на иновативните

фасилитатори (EFIF), на 12.05.2022 г., на която дирекция „АЖП“ представи позиция за предприети от КФН действия в областта на финансовите иновации в небанковия финансов сектор

- Извънреден конферентен разговор през MS Teams за обсъждане на ключовите приоритети на ЕК във връзка с Дигиталната финансова стратегия в частност Регламент за изкуствен интелект, развитие на пазара и създаване на нова работна група за криптоактиви
- Участие в годишна конференция Digitalk 2022
- Участие в проведен на 10.06.2022 г.- GREEN TRANSITION - Зелената сделка - иновации, инвестиции и справедлив преход
- Инициатива „Силата на младия инвеститор“ - подготвена и проведена анкета сред учениците от пилотните училища (НФСГ, НТБГ и НПМГ); анализ на обратната връзка от анкетата и на тази база изготвена презентация за капиталовите пазари, блокчейн и криптовалюти, вкл. и предупреждения за популярни финансови злоупотреби; проведени 3 срещи-презентации в пилотните училища.

В бюджетната прогноза за 2022 г. са заложили 4 броя участия във форуми и срещи, а за първото шестмесечие са отчетени 11. Ръстът се дължи на увеличен брой срещи, организирани от европейските органи, активното участие на експерти от КФН в тези срещи, както и на небюджетирания инициатива „Силата на младия инвеститор“, идеята за която се зароди в началото на 2022 г. и се осъществи през месец юни.

19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации

През отчетния период са попълнени 5 въпросника; предоставени са множество коментари по документи; материали и публикации на сайта на КФН, както следва:

- Въпросник ESAs crypto-asset stocktaking exercise Q2 2022
- Въпросник от IOSCO
- Въпросник Survey for OECD Project on Leveraging digitalisation for risk prevention and mitigation in the insurance sector
- Въпросник A2ii Supervisory Needs Assessment Survey
- Въпросник Questionnaire post WP on 14/15 March and explanatory note for the Q on the Omnibus reg. and Q itself
- Редактиране по проекта на регламент DORA
- Изготвени коментари по MiCA
- Писмена процедура, изготвени коментари по ESA Supervisory Statement on PRIIPs KID product descriptions
- Разяснителни публикации на страницата на КФН относно Роботизирани съветници
- Публикуване на новина и информационен материал „Предупреждение към потребителите относно инвестиции в крипто фондове, нелицензирани от КФН“
- Изготвени и публикувани на сайта а КФН материали относно интелигентните

договори – smart contract.

За първото шестмесечие на 2022 г. са осъществени 11 консултации за проучване на пазара на финансовите иновации, което представлява ръст от 9 броя спрямо заложените в прогнозният бюджет 2 броя. Причина за това са по-големия брой постъпили въпросници от европейските органи, както и изготвените извънредни материали по теми, касаещи финансовите иновации.

20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица

Изготвени са периодични доклади свързани с анализа на финансовите пазари както следва:

- 6 месечни анализа на международната среда;
- 2 тримесечни прегледа на рисковете на небанковия финансов сектор;
- анализ на външната среда;
- обзор на икономическата активност в България;
- преглед на рисковете и основни тенденции на пазара;
- обзор на небанковия финансов сектор в България;
- анализ на участниците на капиталовия пазар;
- анализ на жалбите и запитванията на потребителите на небанкови финансови услуги;
- стратегия за наблюдение на финансовите иновации;

Заложеният брой анализи в бюджета за 2022 г. е 27, като 17 вече са изготвени през първо шестмесечие на 2022 г.

Заложеният брой анализи в бюджета за 2022 г. е 27 като 17 броя са изготвени през първо шестмесечие на 2022 г. Останалите 10 броя са предвидени за второ шестмесечие на годината.

През първото полугодие на 2022 г. по отношение на застрахователния сектор е публикувана 11 бр. пазарна статистика за:

- застрахователния пазар въз основа на периодичните справки и отчети, представени в КФН от застрахователните и презастрахователните предприятия;
- данни за стойността и броя на изплатените и предявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите, включително по рискови групи;
- максимален размер на техническата лихва за изчисление на премиите и резервите;
- дейността на застрахователните брокери, регистрирани в Р. България през 2021 г.

Във връзка с утвърдената практика и календара за оповестяване на надзорна информация за осигурителния пазар през отчетния период на 2022 г. от управление „Осигурителен надзор” е изготвена и публикувана на електронната страница на КФН статистическа информация, необходими за извършване на анализ и оценка на дейността на поднадзорните лица.

1. Обобщиха се и се публикуваха на Интернет страницата на КФН:

- предварителните резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2021 г.;
- окончателните резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2021 г.;
- данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2021 г. по пол и възраст;
- окончателните данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2021 г. по пол и възраст;
- данни за служебно разпределените лица във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване през 2021 г.;
- резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за четвъртото тримесечие и за 2021 г.;
- резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за първото тримесечие на 2022 г.;
- данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.03.2022 г. по пол и възраст;
- резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за първото тримесечие на 2022 г.
- Изчислиха се и се обявиха:
- годишната доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 2021 г.;
- данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 24 – месечния период, изтичащ на 31.12.2021 г.;
- информация за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2021 г.;
- данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, постигната за 24 – месечния период, изтичащ на 31.03.2022 г.

21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници

21.1 Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества

Съгласно ЗВПКИИП, инвестиционните посредници по чл. 10, ал. 1 от ЗПФИ, са длъжни веднъж годишно да изготвят и предоставят в КФН за преглед и становище плановете за възстановяване. Плановете за възстановяване се разглеждат от Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ и се изготвят становища относно съществуващи пречки при евентуално реструктуриране. За първото полугодие на 2022 г. са изготвени 7 становища

по планове за възстановяване от заложените 18 за годината. Останалите 11 ще бъдат изготвени до края на 2022 г. след подаването им от инвестиционните посредници в КФН.

21.2 Изготвяне на планове за реструктуриране

Съгласно чл. 14 от ЗВПКИИП, КФН като орган за реструктуриране по чл.2, ал.1 и чл.3 ал.1 от същият закон, приема план за реструктуриране по отношение на всяка институция, която не е част от група, подлежаща на надзор на консолидирана основа. Планът се изготвя от органа по реструктуриране. За първото полугодие на 2022 г. са изготвени 6 плана за реструктуриране на база подадените 7 плана за възстановяване от инвестиционните посредници в КФН. Седмият е в процес на работа. В бюджетната прогноза са заложили 4 плана, но поради постъпили планове за възстановяване са изготвени аналогичен брой планове за реструктуриране, от където това перо бележи съответния спрямо бюджетната прогноза.

Експерти от Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ участват в изготвяне на отговори и коментари по проект на предложение за правна рамка за реструктуриране на застрахователни и презастрахователни дружества на европейско ниво. За първото шестмесечие на 2022 г. са изготвени 6 документа по темата.

21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФШИП

Съгласно разпоредбата на чл. 139, ал. 2 от ЗВПКИИП във връзка с чл. 10 от Делегиран регламент 2015/63 на Комисията от 21 октомври 2014 година за допълване на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предварителните вноски в механизмите за финансиране на реструктурирането (Делегиран Регламент (ЕС) 2015/63) КФН следва да определи индивидуалните годишни вноски на всеки посредник по чл. 10, ал. 1 от ЗПФИ във Фонда за реструктуриране на инвестиционните посредници. За първото полугодие са определени индивидуалните годишни вноски на 18 инвестиционни посредника.

Годишните вноски се определят веднъж годишно до 30 април на съответната година. Заложената стойност отговаря на отчетената такава.

22. Периодично отчитане дейността на КФН

През първото полугодие на 2022 г. Комисията за финансов надзор изготви две свои издания – Бюлетин на КФН (6 ежемесечни броя) и Годишен отчет на Комисията за финансов надзор за 2021 г., който обобщава дейността на институцията и отразява състоянието на небанковия финансов сектор в България през 2021 г.

В бюлетина на КФН се предлага обобщена информация за дейността на Комисията по месеци – нормативна и надзорна, дава се информация за всички решенията на КФН, решенията на членовете на КФН и всичките вписвания през месеца. Бюлетинът се издава в електронен вариант в средата на всеки месец, като обобщава информацията за предходния месец и се публикува на официалната страница на Комисията.

23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор

23.1 Проведени семинари

През отчетния период не са провеждани семинари относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор, организирани от Комисията за финансов надзор.

23.2 Изготвени информационни образователни материали

През отчетния период не са изготвени информационни образователни материали.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията за данните по показателите за изпълнение е налична от регистрите на Комисията, както и от тримесечните отчети за дейността на управления „Надзор на инвестиционната дейност,” „Застрахователен надзор” и „Осигурителен надзор”.

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

4700.01.01 Бюджетна програма „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР.” <i>Показатели за изпълнение</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност	Брой	23	20
1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконовни нормативни актове	Брой	8	11
1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба	Брой	1	0
1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи	Брой	14	9
2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и в други международни организации	Брой	156	103
2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	6	20
2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	78	40
2.3 Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB	Брой	40	14

2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие	Брой	30	29
3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници	Брой	16	22
3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС	Брой	8	16
3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции	Брой	8	16
4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС	Брой	790	475
4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	200	90
4.2. Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС	Брой	500	330
4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни	Брой	90	55
5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането	Брой	14	20
6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензи, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.	Брой	1044	869
6.1. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения	Брой	746	427
6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим	Брой	10	12
6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт	Брой	154	0
6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;	Брой		128
6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България	Брой		191
6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания	Брой	124	105
6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент	Брой	2	2

6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове	Брой	8	4
7. Вписване в регистрите на КФН	Брой	18922	12365
7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри	Брой	1102	656
7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН	Брой	17820	11709
8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	48261	21234
9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	275	124
10. Съставени актове за установяване на административно нарушение (АУАН)	Брой	1071	254
11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН	Брой	187	193
12. Издадени наказателни постановления (НП)	Брой	734	182
12.1. Сключени споразумения	Брой		27
12.2. Издадени предупреждения по чл. 28 от ЗАНН	Брой		80
13. Изготвени становища по постъпили жалби срещу НП	Брой	518	123
14. Изготвени решения за прилагане на ПАМ	Брой	153	33
15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели	Брой	117	5
16. Извършване на проверки на място	Брой	100	41
17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица	Брой	16	24
18.Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации.	Брой	1400	769
18.1 изготвяне на становища и/или отговори по жалби	Брой		611
18.2 изготвяне на отговори по запитвания и сигнали	Брой		157
18.3 изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи	Брой		0
18.4 жалби по административен ред	Брой		1
19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub	Брой	9	25

19.1 Консултации в Innovation hub	Брой	3	3
19.2 Участие във форуми и срещи	Брой	4	11
19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации	Брой	2	11
20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	31	24
21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници, застрахователни и презастрахователни дружества	Брой	58	37
21.1. Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници	Брой	36	7
21.2 Изготвяне на плановете за реструктуриране	Брой	4	6
21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП	Брой	18	18
21.4. Извършени дейности във връзка с работа по рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни дружества	Брой	0	6
22. Периодично отчитане дейността на КФН	Брой	7	3
23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор	Брой	8	0
23.1 Проведени семинари	Брой	2	0
23.2 Изготвени информационни образователни материали	Брой	6	0

г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Безпрецедентната криза, породена от Covid-19, която от здравословна прераства в икономическа и финансова, несигурната политическа обстановка в Европа, както и инфлацията и поскъпването на ресурсите оказаха своето въздействие както върху дейността на Комисията за финансов надзор така и върху поднадзорните лица.

д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	4700.01.01 Бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	20 116 700	20 116 700	9 102 551
	Персонал	13 579 000	13 579 000	6 419 128
	Издръжка	5 646 100	5 646 100	1 563 200
	Капиталови разходи	891 600	891 600	1 120 223
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	20 116 700	20 116 700	8 142 749
	Персонал	13 579 000	13 579 000	6 419 128
	Издръжка	5 646 100	5 646 100	1 563 200
	Капиталови разходи	891 600	891 600	160 421
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	959 802
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			959 802
	Администрирани разходни показатели **			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	20 116 700	20 116 700	8 142 749
	Общо разходи (I+II+III):	20 116 700	20 116 700	9 102 551
	Численост на щатния персонал	265	265	237
	Численост на извънщатния персонал	2	2	2

е) Отговорност за изпълнение на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата се носи от председателя на Комисията за финансов надзор, заместник-председателите, члена на КФН и ръководителите на структурните звена.

Отговорността на дирекциите, които участват в изпълнението на целите на програмата, е регламентирана в ЗКФН и Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО АТАНАСОВ